

Taboꝛ

BOG

NAROD

DOMOVINA

1977

EL FORTIN

4-5

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov ● TABOR je last in vestnik Tabora SPB ● Mnenje Tabora SPB predstavljajo članki, ki so podpisani od glavnega odbora ● Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič ● Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila: za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Božo Sušteršič.

—: :—

TABOR is the voice of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

—: :—

TABOR es el órgano de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos ● Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires, Argentina.

—: :—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213.

—: :—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.352.870.

—: :—

Naročnina: Argentina 600.— pesov; Južna Amerika 4.— dolarje; Evropa — Avstralija 6.— dolarjev; ZDA in Kanada 7.— dolarjev (zračno paketi). Letalska naročnina za vse države: 10.— dolarjev.

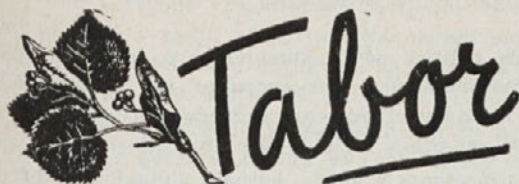
—: :—

Naročila, reklamacije, nakazila, dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, 1655, J. L. Suárez — Bs. As., Argentina, Telefon: 766-7513.

NASLOVNA SLIKA:

Povsod, kamorkoli je prišel prezident general Leon Rupnik, se je v letu plebiscitarnih protikomunističnih Taborov zbral okrog njega narod, ki se je odločil za zgled vsemu svobodoljubnemu človeštvu bojevati se za: BOGA — NAROD — DOMOVINO.

P O R A V N A J T E N A R O Č N I N O !

Svobodni sveta,
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!

Abril-Mayo 1977

BUENOS AIRES

April-Maj 1977

CON IDEALES LIMPIOS

Para que el buque en alta mar llegue a su destino, los navegantes utilizan complicados aparatos para poder navegar con seguridad. No les afecta ni la hora ni las inclemencias del tiempo. No importa si es de noche o si la peor tormenta se halla desencadenado: el navegante siempre sabe en qué dirección se desplaza su nave. Nada ni nadie lo puede confundir para que cometa errores. El tiene siempre sus aparatos — sus bases. Pero si los mismos se llegasen a descomponer y le suministrasen datos erróneos, las decisiones del mejor navegante serían así también erróneas y el destino del buque muy incierto.

En nuestra vida cotidiana estamos siempre expuestos a los sucesos políticos tanto locales como mundiales. Pero también en la vida política se debe tener todos los sentidos despiertos para no confundir lo falso con lo bueno. Solo así se podrá “navegar” con seguridad por el revuelto ambiente político, que más tarde se llamará historia.

No podemos esperar resultados favorables y buenos, cuando desconocemos las condiciones básicas en las que estamos trabajando. En todo quehacer humano es necesario determinar firmes bases que servirán de cimiento para toda acción futura. Si las mismas llegasen a fallar, se derumbaría indefectiblemente todo lo hecho.

Desde los tiempos mas remotos de la historia es el anhelo más grande de la humanidad *vivir en libertad*. ¡Cuántas cruentas luchas y que enormes sacrificios han sido necesarios para conseguir la libertad al igual que para conservarla!

El navegante, como hemos dicho, sabe sobre qué asentar sus conclusiones. Ahora debemos decir, que para vivir en libertad, la humanidad también tiene sus firmes y seguros ideales, y que no deben olvidarse jamás, si se quiere seguir viviendo en libertad.

Siguiendo nuestra comparación con un buque en navegación en alta mar con la vida política de la humanidad, nos acordamos que todos los días

se producen tormentas que obligan a los navegantes ser firmes y precavidos en sus decisiones.

Lo mismo pasa en la vida política de la humanidad y debemos ser firmes y precavidos en nuestras decisiones. *Los enemigos* nos llenan los oídos y los ojos con falsas y tentadoras promesas creando *confusión* con las mismas para poder hacernos así presa fácil de sus propósitos.

La lucha por la libertad es incesante y nunca debemos olvidar nuestros lemas básicos por los cuales tantos nuestros héroes supieron morir:

DIOS — PUEBLO — PATRIA

S ČISTIMI IDEALI

Da priplove ladja, ki je sredi morja, varno na svoj cilj, uporabljajo mornarji zapletene priprave, da morejo varno pluti. Ne moti jih niti ura niti slabo vreme. Ne vpliva, če je noč ali če se je razbesnel hud vihar: krmar vedno ve, v kateri smeri pluje ladja. Nič in nihče ga ne more zamotiti, da bi zagrešil napako. Vedno razpolaga s svojimi pripravami, ki so temelj njegovih odločitev. Toda, če bi se te priprave pokvarile in mu dajale napačne podatke, bi tudi odločitve najboljšega krmarja bile zmotne in pot ladje zelo negotova.

V vsakdanjem življenju smo vedno izpostavljeni političnim dogodkom, tako krajevnim, kot svetovnim. Pa tudi v političnem življenju moramo biti vedno budni, da ne zamešamo napačnega s pravilnim. Samo tako bomo mogli s sigurnostjo „pluti“ po razburkanem političnem območju, katerega bodo pozneje imenovali zgodovina.

Ne moremo pričakovati ugodnih in dobrih uspehov, če ne poznamo osnovnih pogojev, v katerih delamo. V kateremkoli človeškem delu je potrebno določiti trdne osnove, katere bodo služile kot temelj za vsako prihodnje delo. Če bodo ti odpovedali, se bo neizbežno podrla vse, kar smo storili.

Iz pradavnih časov je največja človeška želja živeti v svobodi. Koliko krvavih borb in kako ogromne žrtve so bile potrebne za dosego svobode. Prav tako pa tudi za njeno ohranitev.

Rekli smo, da krmar ve, zakaj zavzame svoje odločitve. Sedaj moramo reči, da ima za življenje v svobodi tudi človeštvo svoje trdne in gotove ideale, kateri ne smejo biti nikdar pozabljeni, če hočemo še naprej živeti v svobodi.

Nadaljujmo našo primerjavo ladje v plovbi s političnim življenjem človeštva in spomnimo se, da se vse dni pojavljajo viharji, ki prisilijo krmarje, da so previdni in trdni v svojih odločitvah.

Isto se godi v političnem življenju človeštva in moramo biti previdni in trdni v naših odločitvah. *Sovražniki* nam polnijo ušesa in oči z napačnimi in zapeljivimi obljubami in ustvarjajo z njimi *zmedo*, da bi tako postali lahek plen v njihovih namerah.

Borba za svobodo je neprekinjena in nikdar ne smemo pozabiti naših osnovnih gesel, za katera so znali umreti naši junaki:

BOG — NAROD — DOMOVINA

ZA ZGODOVINO

General Leon Rupnik - šolstvo na Primorskem

(Nekaj gradiva iz arhiva izvirmih dokumentov)

Rokopis:

Gospod Prezident

Šolske razmere na Primorskem so tako žalostne, da zahtevajo posebno pozornost. Čutim nekako moralno dolžnost, da Vas posebej opozorim na zapleten problem slovenskega šolstva in prosvete na Primorskem. Kolikor sem se mogel zadnje čase sam seznaniti s tem težavnim problemom, se mi zdi, da bi bilo nujno potrebno, *ustanoviti v Ljubljani posebni šolski komisariat za Primorsko*. Če bi to ne bilo v skladu z zakonskimi predpisi, naj bi bila taka ustanova samo posredno uradna.

Naloga komisariata naj bo, da skrbno in požrtvovalno zbere vse statistične podatke o šolskih poslopih na Primorskem, o inventarju, o učnih močeh in učencih. Na podlagi ugotovljenega stanja in števila bi bilo treba izdelati, kolikor mogoče, točen načrt za obnovo slovenskih ljudskih in srednjih šol. Potrebno je, da se že sedaj zasnuje načrt, po katerem se bodo obnavljale slovenske ljudske in srednje šole, zlasti bi bilo važno ugotoviti, koliko je na razpolago slovenskih kvalificiranih moči, in ker teh ne bo dovolj, je treba že sedaj pripraviti vse potrebno, da jih bo mogoče v najkrajšem času zadostno število usposobiti.

Kolikor mi je znano, je danes vse to delo prepuščeno zgolj slučajno in zasebni pobudi posameznikov, pa še to minimalno delo se vrši brez vsakega načrta. Jasno je, da bo tako nenačrtno delo povzročilo še večjo zmedo. Čujem, da deluje na vsem Primorskem komaj 70 ljudskih šol in še te so pod kontrolo terencev, medtem ko se hvalijo partizani v svoji brošuri „*Leto borb ob Soči*“, da imajo samo v Trstu čez 30 šolskih tečajev. Že samo ta,

morda nekoliko pretirana hvala, da slutiti, da bo nastopil v šolski vzgoji velik polom. Splošna narodna prosveta bo pa še bolj porazna.

Ne da bi še dalje navajal razne podrobnosti, se mi zdi, da moram nujno poudariti, da ste Vi, gospod prezident, moralno in pravno najbolj poklicana osebnost za reševanje tega važnega problema.

Res je, da se delajo razni poskusi in naporu za obnovitev slovenskih ljudskih šol, da se ustanavljajo srednje šole v Gorici, Tolminu, Postojni, Ilirski Bistrici itd., toda prepričan sem, da ne bo brez uradne materialne podpore in dobre načrtnosti nobenega uspeha.

V Ljubljani 10. aprila 1945.

Dr. Srečko Baraga, prof.

Gornjemu pismu je priloženo prav tako z roko napisano sledeče poročilo:

ŠOLSKE IN PROSVETNE RAZMERE NA PRIMORSKEM

Posledice italijanske uprave v zadnjih dvajsetih letih so najbolj žalostne na šolskem in prosvetnem polju. Slovenci so takoj izgubili svoje šole, prav kmalu po zasedbi pa je bil slovenski jezik popolnoma izločen iz vseh šol. V šoli slovenski otrok ni smel spregovoriti slovenske besede niti s svojim součencem. Tudi slovensko učiteljstvo, kolikor ga je sploh še ostalo na Primorskem, je moralo občevati v šoli in zunaj šole samo v italijanskem jeziku, sicer pa je moralo sploh vse slovensko učiteljstvo v južno Italijo. Na Primorsko so pa prihajali učitelji, ki niso imeli največkrat nobene šolske kvalifikacije. Večina jih je bila premeščena v slovenske kraje po kazni. Da bi se povečal dotok italijanskega učiteljstva v slovenske kraje, je uprava s posebno naredbo priznala vsemu učiteljstvu, ki je službovalo v slovenskih krajih, posebne materialne ugodnosti in pomnožena službena leta. Vendar tudi to ni veliko pomagalo. Šolsko osebje je vršilo svojo dolžnost zelo površno, ali je pa sploh ni vršilo. To velja za vse šole.

Znani so neštevilni primeri, da so italijanski učitelji čitali v šoli dnevno časopisje, otroci pa so se zabavali po klopih po svoje. Učiteljstvo ni kazalo prav nobene vneme za pouk. Sicer pa se je na račun telesne vzgoje vršila zloraba pouka. Vsi znanstveni predmeti so se zanemarili tudi v srednjih šolah. Otroci so to izkoriščali. Vsa telesna vzgoja pa je bila le krinka raznarodovalnega dela.

S tem, da so namenoma zanemarjali vse znanstvene predmete, so mladino tako pokvarili, da je zaostala v znanstvenem napredku. Ker se pa tudi na ta način ni mogla mladina hitro raznaroditi, so ji nudili toliko telesnih iger, da je bila za vsako resno delo nesposobna. Pri telesnih igrah so ji vcepili italijanskega duha in italijanski jezik.

Pokazalo se je, da je tudi taka šola prepočasi raznarodila slovenski življenj, zato so posegli tudi v zasebno družinsko življenje. Ustanovili so po vseh mestih, trgih in vasicah na Primorskem in v Istri otroške vrtce, v ka-

tere so sprejemali otroke že s tremi leti. Ker je otrok preživel pretežni del dneva v takih vrtcih, je bil tako rekoč iztrgan iz materinega naročja. Navidezno so imeli ti vrtci socialni in moralno vzgojni značaj, v resnici pa so bili prva in najhujša stopnja italijanizacije slovenske mladine. Ne samo, da se je otrok priučil italijanskemu jeziku, ampak se je podzavestno privadil italijanskim šegam in navadam. Vse delo otroškega vrtca je imelo najpristnejši italijanski značaj. Da bi bilo to delo kolikor mogoče prikrito roditeljem, se učiteljstvo otroških vrtcev navidezno ni mešalo v raznarodovalno delo političnih organizacij, v resnici pa je vršilo najtežjo nalogo, da je poslalo otroka v ljudsko šolo popolnoma poitalijančenega.

Če človek samo površno presoja delo otroških vrtcev, se zdi, kot da so otroški vrtci vršili neko socialno nalogo. Toda ti otroški vrtci so bili zasebna ustanova društva „Italia irredenta“ s sedežem v Trstu, za italijanske otroke v Italiji se pa to društvo ni prav nič zavzemalo, tam so bili otroški vrtci zelo redki in še ti so bili pod upravo posameznih občin.

To raznarodovalno delo otroških vrtcev so ponekod paralizirale družine, da so doma govorile slovensko in učile otroke slovenskih šeg in navad, žal pa so bile mnoge družine tako poitalijančene, da so še same pripomogle k potujčevanju. V družinah, ki žive v večjih mestih, je narodna zavest popolnoma zamrla. Zanimivo je, da je pri takih družinah tudi versko življenje splahnelo. Splošno se lahko reče, da je verska mlačnost na Primorskem precej razširjena. K temu je največ pripomoglo uvajanje mondenskega življenja, zlasti pa ima precejšen delež pri tem tudi film. Ker je bilo vsako slovensko kulturno, prosvetno in družabno življenje strogo prepovedano, se je zlasti mladina zatekla v kino. Slovenskih javnih knjižnic ni bilo, društev tudi ne. Še celo doma si Slovenci niso upali hraniti slovenskih knjig. Zato je pa razmeroma malo slovenskih knjig na Primorskem.

Posledica takega sistema je bila ta, da slovenski človek na Primorskem ni samo narodnostno in moralno načet, ampak se je tudi umsko poplivil. Duševno obzorje slovenskega človeka je zelo majhno. Pa tudi strokovna izobrazba ni zavidanja vredna. Italijanske ljudske in strokovne šole niso nudile otrokom nobene splošne izobrazbe, pa tudi srednje šole so bile izredno slabe. Razen nekake politične doktrine in telovadbe se učenci sploh niso ničesar resno učili. Učenci se v klasičnih jezikih sploh ne uče besed na pamet, matematičnih obrazcev tudi ne, tujega jezika ne znajo nobenega, svetovno zgodovino obvladajo zelo slabo, o slovenski zgodovini in o zemljepisu Slovenije pa nikdar niso slišali niti besede. Učenci gimnazije in učiteljskega ni poznajo Alp, ne vedo, kje je Maribor itd. Ko zapusti učenec italijansko srednjo šolo, je narodno slabo zaveden, versko mlačen in plitkega znanja. Pri učencih ljudske ali kake druge nižje šole so te slabosti samo še bolj potencirane.

Tako, že itak žalostno stanje pa se je v zadnjih letih še bolj poslabšalo. V visoke in srednje šole hodijo redki slovenski otroci, vsaj z dežele ne, kjer

so težke razmere. Ljudske šole pa večinoma ne delujejo že tri leta. Kolikor je do sedaj znano, ima na Primorskem pouk vsega okrog 70 slovenskih ljudskih šol in še te tako na pol. To ni niti četrtnina vseh otrok. Zaradi izrednih razmer je danes sploh težko ugotoviti, kakšno je znanje ljudskošolskih otrok. Ni dvoma, da jih je precej nepismenih, kajti mnogi kraji nimajo ljudskošolskega pouka že tri leta.

V takih razmerah je seveda nesmiselno govoriti o znanju slovenskega jezika pri mladini. Slovenskega književnega jezika ne obvladajo niti starejši ljudje niti mladina. Govore le svoje narečje. Pouk se mora vedno začeti prav pri osnovi, pri črkah. Slovenski črkopis dela težave starejšim in mlajšim, zlasti črke č, ž, š, j, c, lj itd. Težave povzročata tudi izgovor nekaterih soglasnikov (l, lj, v, j, h) in izgovor širokih in ozkih samoglasnikov. Čitanje je zelo težavno. Praksa je pokazala, da se te težave pojavljajo tudi po pol leta. Zelo se občuti pomanjkanje knjig: šolskih, leposlovnih in poučnih. Da bi se to stanje zboljšalo in da bi se primorski Slovenci čimprej duševno spojili z ostalimi Slovenci in dosegli enako stopnjo narodne prosvete, bo treba trdo delati najmanj 10 let. Velika nevarnost pa je, da se bo zaradi pomanjkanja učiteljstva zelo razširila nepismenost. Da se reši problem šolstva in prosvete na Primorskem, se je treba ravnati po tehle načelih:

Na Primorskem bo silno primanjkovalo inteligence za urade in za šole. Primanjkovalo bo tudi slovenskega srednješolskega naraščaja, ker je užival slovenski dijak do sedaj samo italijansko šolsko vzgojo.

Zato bo treba ustvariti zasilen slovenski uradniški kader, brez katerega bi bila vsa slovenska uprava brezuspešna. Ravno tako bo treba ustvariti slovenski srednješolski naraščaj. Srednješolski tečaji naj popravijo krivico in odpravijo socialno zlo, ki ga je italijanska uprava zagrešila nad slovensko mladino, ker ji je onemogočala študij.

Zato je treba šolsko izobrazbo kakršnekoli italijanske šole druge stopnje okvalificirati s slovenskimi šolskimi tečaji. Za podlago naj se vzame vedno zadnji v italijanskih šolah dovršeni razred. Po možnosti naj se omogoči vstop v slovenske šolske tečaje mladini do 30. leta in naj se ji prizna ržija srednješolska izobrazba, ki je potrebna za uradnika 3. kategorije, če sicer izpolni minimalne pogoje. Za učence, ki so dovršili italijansko srednjo šolo, naj se organizirajo dopolnilni tečaji.

Iz mladine do 18. leta naj se ustanovi srednješolski naraščaj na ta način, da se s posebno odredbo omogoči slovenskim učencem prestop iz kakršnekoli italijanske šole druge stopnje v slovenske srednje šole. Za take učence se naj prirede formalni izpiti ali pa posebni slovenski tečaji, toda v tolikem času, da učenci ne izgube leta zaradi tega. Za podlago naj se vzame vedno zadnji dovršeni razred v italijanskih šolah. Ravno tako naj se slovenskim učencem omogoči prestop iz italijanskih srednjih šol s formalnimi izpiti ali kratkim tečajem. Pri razporeditvi slovenskih ljudskošolskih otrok se bo treba ozirati tudi na starost in ne samo na šolsko kvalifikacijo.

Z RESNICO NAD RDEČE LAŽI

So ljudje, ki ne prenesejo branja medvojnih zgodb. Še več je med nami takih, katerim se posebno upira razno partizansko junaštvo, ker smo dostikrat na lastne oči videli, kako so jo partizani popihali, kakor hitro je kje počila puška; v knjigah so pa zdaj taki heroji.

Še nikoli pa nisem slišal, da bi kak rdeči pisun v eni sami knjigi napopičil toliko laži, kot je to naredil tovariš Jože Vidic pod naslovom „Po sledovih črne roke“.

Načelno partizansčino sploh ne berem; a na Vidiceve laži me je opozorilo toliko ljudi, da sem iz radovednosti prebral nekaj poglavij. Takoj sem ugotovil, da je knjiga zbirka tako zločinsko ponarejenih dejstev, da kaj takega zmore samo zagrizen komunist, ki se boji resnice. Resnica mu je vse tisto, in samo tisto, kar Partiji trenutno koristi. Niti se ne potruji, da bi te svoje otrobe prikazal vsaj navidezno verjetne, ampak se raje zagotovi s svojimi osebnimi zaključki, kakršnih je knjiga polna, kot na primer: ... verjetno, ... najbrž, ... zdi se, ... se ne da dognati, ... vse kaže, itd.

Tako se zgodovinski dogodki ne opisujejo!

Kdo je ta „tovariš“ Vidic? Sumljivo je že to, da se bravcu nič ne predstavi. Ne čuti dolžnosti ali časti, da bi povedal, kdo je in od kod je doma ta „velikan“, ki je že toliko izsledil v naši polpretekli dobi. Raje potuhnjeno čepi za masko KPS in od tam gleda in posluša, kako bo narod reagiral na njegove sledove. Po vsej verjetnosti pa je to najmlajši sin nekdanjega učitelja v Žabnici pri Kranju. Če se motim, naj pa „tovariš“ sam pove, kdo je.

In tega je KP privlekla v vrsto tistih, ki naj pišejo zgodovino slovenske protirevolucije.

Za tako kritično delo, kot ga v tej knjigi obravnava „tovariš“ Vidic, je v prvi vrsti treba objektivnih dokazov. Teh pa v tem delu ni! Skozi vsa poglavja opisujejo svoje zgodbe sami stoođstotni komunisti, ki so obremenjeni z raznimi zločini; nadalje nastopajo osebe, ki so bile takrat še otroci (med temi tudi Jože Vidic), ali pa take „priče“, ki so od drugih slišale, kaj se je tu in tam, takrat in takrat zgodilo. Za „priče“ tovariš Vidic ni nikoli v zadregi; saj se vse skupaj itak bere kot pravljica, v kateri nastopajo herojski terenci in zločinski črnorokci.

Vseskozi je zelo vidno peklensko sovraštvo do duhovščine; zato je logično, da so duhovniki vsaj posredno soudeleženi pri mnogih „zločinih“. Vzeti narodu zaupanje v duhovnike in tako minirati vero in Cerkev, ki edina še ni popolnoma klecnila pred režimom, je gotovo eden glavnih namenov tega pisanja. Drugi namen pa je, udariti po emigraciji, ki po več kot tridesetih letih še ni klonila, ampak še vedno kaže na zlaganost in zločinstvo OF in KPS.

V knjigi je pa tudi nekaj stvari, ki jih „tovariš“ Vidic gotovo ni hotel zapisati, a so med vrsticami vendarle zelo očitno nakazane:

1) To knjigo lahko smatramo za „dolgo spoved“ slovenskih komunistov, saj opisujejo *svoje lastne zločine*, krivdo pa zvrčajo na domobrance. Partizanske klavce gotovo teži spomin na njihove orgije, ko so se znašali nad svojimi žrtvami; še posebej po koncu vojne, ko so delali dokončne masovne obračune nad zvezanimi domobranci. Ta zavest velike krivde je tako težka, da je bilo treba njihove metode mučenja zapisati v knjigo, pa jih prevaliti na rame črnorokcev, ki so povečini privlečeni v partizansko „zgodovino“ zato, ker Partija pred narodom že dolgo ne more več skrivati svojega pravega obraza in ne najde opravičila za morije nedolžnih ljudi. Tako naj te gorostasne laži nakažejo vzroke za partizanske umore, ker se bo nekaj kalinov mogoče le še ujelo na njihove limanice, če bodo o teh „zločinih“ zadosti glasno in dolgo kričali.

2) Kar je načel Kocbek, čisto jasno potrjuje tudi Vidic, ko v nešteti primerih končuje svojo „resnično zgodbo“ s:

„Po vojni je bil obsojen in ustreljen...“

Tako na strani 431 piše dobesedno:

„Iz belogardističnega taborišča v Vetrinju pri Celovcu so Angleži v skladu s sporazumom med Zavezniki, ki je bil sklenjen že med vojno, zadnje dni maja vrnili večino dosegljivih domobrancev Jugoslaviji. Več kot polovica Frakljevih morilcev je odgovarjala pred vojaškimi sodišči. Danes pa belogardistični pisuni v tujini jokajo nad vetrinjsko tragedijo, toda iz podatkov v tej knjigi je vsakomur jasno, kakšno kazen so morileci zaslužili.“

Vsakomur je seveda jasno, kaj so komunisti naredili z vrnjenimi domobranci. Toda Vidic ne pove, da so Angleži vrnili skoraj dvanajst tisoč domobrancev in civilistov, od katerih je ostalo živih le nekaj stotin. Nadalje so komunisti pobili vso novomeško skupino, tisoč petsto po številu; tem je treba dodati še na tisoče, ki jih je takoj po vojni enostavno „zmanjkalo“. Ali so bili vsi tisti tisoči (med njimi celo dojenčki in otroci) izdajalci in zločinci!? Le kje so tista vojaška sodišča, ki so sodila vsem tem!? Ni jih in jih nikoli ni bilo! Bili so poklani brez sodne obravnave in brez pravice zagovora; njihova trupla pa počivajo v množičnih grobovih v Kočevskem Rogu, v Teharjih, št. Vidu in drugod po slovenski zemlji.

Tudi je netočna trditev, da so Angleži vrnili domobrance v skladu s sporazumom med Zavezniki. Ta sporazum je bil podpisan v Jalti dne 11. februarja 1945, a se je nanašal samo na sovjetske državljane, ki so zapustili sovjetsko majko po letu 1936. Poljakov, Kozakov, Ukrajincev, Hrvatov, Srbov in Slovencev ta „sporazum“ sploh ni vključeval, a so ga razni angleški in ameriški komunisti tolmačili, kot je bilo v korist svetovnemu komunizmu. Navadni vojaki in oficirji pa vsebine jaltske pogodbe sploh niso poznali in so samo slepo izvrševali ukaze višjih. Tedaj je pač bila na delu

svetovna Komunistična Partija, ki se je zavedala, da je s koncem vojne njenim ciljem odklenkalo. Zato so hiteli, da se znebe vsaj odkritih nasprotnikov. Zapadnjaki so bili siti vojne in so zato hoteli čim hitreje urediti vprašanja ujetnikov in beguncev; zato so jih s silo rinili nazaj čez meje, od koder so prišli. Zapad komunizma ni poznal; sicer se pa Anglež še nikoli ni postavil za pravice malih narodov, saj: „Kaj nas briga, kakšna oblast bo po vojni v Jugoslaviji, saj mi ne bomo živeli tam...“, kakor se je izrazil sam Churchill.

Tedaj, ob koncu 2. svetovne vojne je menda vsak norec lahko spoznal, da je borba za pravice malih narodov le krilatice, kateri verjamejo samo sužnji in ob zid postavljeni talci. Anglija in Amerika sta ob koncu vojne napravili zaupanje vse Evrope, ko sta nasilno vrnili na deset in stotisoče borcev za demokratično ureditev sveta samo zato, da se tovariš Stalin ne bi razjezil... Svobodni Zapad je pomagal skopati na stotine množičnih grobov, o katerih danes noče nič slišati; zaslepljenim politikom pa še na misel ni prišlo, da kopljejo grob tudi Angliji in Ameriki, kar je danes že zelo očitno. Ko je komunizem pograbil polovico Evrope in v imenu „svobode“ pobil vse, kar se mu je uprlo (med temi dvajset tisoč Slovencev), je tovariš Stalin še vedno besnel — in z njim je robantil tudi tovariš Tito. Krvi jima še ni bilo dovolj; oba pa sta spoznala slabost zapada. Tedaj je tudi Churchill, ta največji angleški politik, ki je Anglijo rešil nemške sužnosti, spoznal, da ga je polomil in je kratko zapisal: „We have killed the wrong pig“. (Ubili smo napačnega prašiča).

Zdaj pa nazaj k Vidicu in njegovim sledem...

Zveze Četnikov z Nemci

Na strani 14 med drugim piše:

„Ko so se v vasi Podlipi srečali črtomirovci (Janez Maru-črtomir je bil poveljnik 1. bataljona Dolenjskega četniškega odreda) in Nemci, sta se komandanta tolpe pozdravila. Imajo celo nekak program, namreč samostojno Slovenijo (brez Koroške) v federativni kraljevini Jugoslaviji pod kraljem Petrom II...“

Zares, kako velik zločin, če sta se res pozdravila! Kako zelo narobe je, če so imeli program za svobodno Slovenijo brez Koroške; če se je pa komunistični režim pod nosom obrisal za Koroško, je pa vse v redu!

V zgornjem citatu je več laži kot besed. Po vseh dokazih odprtega sovražstva Nemcev do Četnikov je trditev o kakšni zvezi naravnost otročja. Dognano je, da so bili mnogi domobranski oficirji poslani v nemška taborišča, ker so imeli skrivne zveze s Četniki. Če pomislimo, da je bila sama Rupnikova tipkarica Marica Malahovski, ki je vse Rupnikove koncepte, poročila, govore in navodila sproti pošiljala partizanom (Po sledovih črne roke, str. 653/4), in da so komunisti stalno imeli odlične zveze z Gestapo in fašisti, je samo po sebi razumljivo, da so imeli svoje prste vmes tudi pri teh ovadbah.

Osebnost mi je znan primer, ki odločno zavrača vsako zvezo četnikov z Nemci. Okrog 10. oktobra 1944 je na Toškem čelu prekoračila demarkacijsko črto majhna skupina četnikov, med katerimi sta bila tudi gen. Andrej in Marjan Borštnar. Čez dan so se poskrili po zanesljivih hišah na Dobrovi. To je prišlo na uho Nemcem, ki so pridrli iz Ljubljane in začeli s hišnimi preiskavami. Na srečo niso nikogar dobili, ker smo jim pomagali domobranci, poročnik Knuplež pa je moral zaradi tega večkrat v Ljubljano.

Janeza Marna „tovariš“ Vidic vlačil po teh poglavjih zato, ker je pobegnil od partizanov. Ušel jim je, ker ni mogel prenašati metod mučenja, s kakršnimi so partizani morili nedolžne Slovence. Do podrobnosti je poznal njihovo taktiko vojskovanja, zato je organiziral četniški odred in bil v boju s partizani zelo uspešen. Tega mu komunistična oblast še mrtvemu ne more odpustiti.

Nekaj besed o partizanskih zvezah z okupatorjem

Kar KPS s pisanjem tov. Vidica hoče doseči je, da skriva svoje zveze tako z laškimi fašisti kot nemškimi nacisti.

Samo nekaj primerov:

Ob napadu nemške vojske na Jugoslavijo se komunisti niso hoteli boriti proti napadalcem, ker so bile po komunističnem pojmovanju „s pogodbo Hitler-Stalin koristi delavskega ljudstva zadosti zavarovane“. Tako so komunisti aktivno pomagali uničiti staro Jugoslavijo.

To je potrdil sam Boris Kidrič, ki je v majski številki Dela zapisal: „Ponosen sem, da smo uničili ta jugoslovanski nestvor!“ (KZSS 51/120).

Enako spričevalo je KPS dal načelnik italijanske tajne policije OV-RA-e, Onis, ko je izpustil kakih trideset vodilnih slovenskih komunistov rekoč: „Svoj cilj — uničenje Jugoslavije, za kar smo se borili mi in vi, smo dosegli; — zdaj pa mirujte!“ (KZSS 51/120).

Takoj po razsulu Jugoslavije so se gestapovski komisiji za preseljevanje Slovencev iz obmejnega pasu postavili na razpolago razni prominentni slovenski komunisti, kot n.p.r. dr. Aleš Stanovnik, dr. Jože Vilfan, dr. Joža Pokorn. Ti so ovajali zavedne Slovence, da so bili izseljeni v Srbijo, komunisti pa so se vračali domov, da so še nadalje organizirali OF.

Že 1. maja 1942 so partizani dobili „Svobodno dolomitsko republiko“, ter ono v Žužemberku, iz katerih so se Lahi čisto enostavno brez vsakega vzroka umaknili. Vse to po zgledu „svobodnih ozemelj“ na Hrvaškem, ki so jih partizani dobili od Italijanov brez strela. Tako je Tito prišel tudi do svoje „bihačke svobodne republike“ po zaslugi italijanskega gen. Roatta. Ta je leta 1945 izjavil, da je do poletja 1942 oborožil trideset tisoč titovcev in prisilil Hrvatsko skleniti z njim take pogodbe, da se je bilo praktično nemogoče uspešno boriti proti banditom. „Moja glavna naloga v Jugoslaviji je bila, da podpiram komunistično vojsko.“ (KZSS 52/205).

Ob italijanski kapitulaciji se je partizansko vodstvo v Novem mestu

dogovorilo z italijanskim divizijskim generalom Ceruttijem, kako bodo s skupnimi silami razorožili protikomunistično vojsko in jo pobili. Le nezakupanje pokojnega Vuka Rupnika do Italijanov je to preprečilo. Po organiziranem izpadu se je protikomunistična vojska skoncentrirala na Zameškem in izbojevala odločilno borbo s partizani, potem pa postala steber novoustaljenega Slovenskega domobranstva.

Javna tajnost je bil tudi nenapadalni sporazum partizanov z nemškimi generalom Globotschnigg-om (slovenskega rodu) na Primorskem, ki je partizanskim brigadam dajal precej varno zavetje, ker je domobrancem onemogočal zasledovanje partizanov. Tako je največ pripomogel k mučenju domobranske postojanke v Črnem vrhu nad Idrijo 31. avgusta 1944, ker ni poslal pomoči in tudi domobranskim posadkam ni dovolil iti na pomoč.

To sodelovanje komunistov z okupatorjem se je vleklo vse do zadnjih dni vojne. Še 2. maja 1945 je general Roesener dobil od partizanskega poveljnika Dapčevića dopis, po katerem naj Nemci izroče partizanom škofa Rožmana, generala Rupnika, polkovnika Krenerja, vse člane Narodnega odbora (NO) in vse domobrance. Za protiuslugo je Nemcem obljubljal varen odhod z orožjem v Avstrijo.

Koliko pa je bilo pogajanj lokalnega značaja, ko so si tolovaji vseh barv: rdeči, črni in zeleni podajali roke in mešetarili za življenje nedolžnih ljudi! Povsod je šlo samo za uničenje slovenskega naroda, ki je komunizem z veliko večino odklonil. Pa se komunistična propaganda še zdaj upa lagati, da so domobranci sodelovali z okupatorjem! Zgodovina bo brez dvoma priznala, da je bila KPS tista, ki je sodelovala z okupatorjem za uničenje slovenskega naroda!

Kot komunisti znajo vse prikrojiti po svoje, je absurden tudi Vidicov namig o programu za samostojno Slovenijo (*brez Koroške*).

Osebnost sem prepričan, da bi bile slovenske meje danes precej drugačne, če v Jugoslaviji ne bi prišel na oblast komunizem, ker bi vsaka demokratična oblast po zmagi zahtevala priključitev vse slovenske zemlje Jugoslaviji. Komunistom pa je bilo več do tega, da uničijo domobransko vojsko, kot pa za Koroško, ki bi po svetovnem komunističnem načrtu itak prišla pod komunizem kasneje. Z drugimi besedami: Tito se je odrekel Koroški, Angleži pa so mu vrnilo Slovensko narodno vojsko. Ker je bilo vseh tudi Stalinu, na mirovni konferenci v Parizu tudi Sovjetska zveza — „rešiteljica in zagovornica zaslužnjih narodov“ — ni iznesla kakšnih teritorialnih zahtev po Koroški v prid Jugoslavije. Tako je slovenska Koroška samo po zaslugi komunistov še vedno ostala pod Avstrijo in je verjetno za vedno izgubljena.

Isto je bilo z Goriško in Trstom. Komunisti niso hoteli deliti oblasti z nikomer; ne z Angleži, ne z Italijani, najmanj pa s kakšnim demokratično usmerjenim Slovincem. Sami so hoteli imeti nedeljeno oblast; a ker so hoteli vse, niso dobili nič.

5. oktobra 1954 je bil v Londonu izdan „Memorandum of understand-

ding“, po katerem je bila cona A z mestom Trst dodeljena Italiji. Tri tedne pozneje je Amerika (ZDA) poslala Jugoslaviji 400 tisoč ton žita; — Trst je bil prodan za skledo leče in izgubljen (Tabor 62/139). Nobeno kramarstvo ne more biti bolj očitno, kot je ta prodaja slovenske zemlje!

Dr. Albin Šmajd

Vidic je v knjigi posvetil precej prostora tudi dr. Albinu Šmajdu. Naprtil mu je vse mogoče osebne in javne, moralne in politične grehe, kar si jih je ta komunistična glava mogla izmisliti.

Tu nastane vprašanje, zakaj je treba ravno njega tako oblatiti, ko je itak že mrtev? Samo zato, ker je tisti, ki ga dobe v roke, kriv vsega, kar trenutno koristi rdeči propagandi. In njega so dobili! O ugrabitvi dr. Šmajda „tovariš“ Vidic verjetno nima pojma, ker resnice ne išče, ampak samo hlapčevsko posluša eno plat zvona. Dobro pa vedo za resnico slovenski partijski, ki so Albina Šmajda ugrabili in umorili, Vidicu pa ukazali, naj zapiše takole:

„Dve leti po vojni je morje v tržaški luki naplavilo truplo utopljenca srednjih let, majhne in čokate postave. Zdravnik je ugotovil nasilno smrt, medtem ko identitete niso mogli takoj ugotoviti. Utopljenec je bil namreč brez dokumentov. Zakaj so ga neznanci ubili in vrgli v vodo, ni pojasnjeno. O tem lahko še razmišljamo, če vemo, da je bil utopljenec dr. Albin Šmajd, eden izmed organizatorjev in voditeljev črne roke(...).“

Bolj naravnost skoro ni mogoče začeti; samo nekaj podrobnosti je treba še dodati, pa bo vsakomur jasno, da je morilec KP sama. Vidic sam pravi, da o tem lahko razmišljamo...zato pričnimo:

Titovci so dr. Šmajda ugrabili 22. februarja 1946 ob sedmih zvečer v ulici Miramare v Trstu, kjer je stanoval. Dušan Fortič, urednik komunističnega Primorskega dnevnika, je bil obtožen, da je pri ugrabitvi sodeloval, ker so dr. Šmajda odpeljali v njegovem avtomobilu. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil oproščen.

Poleg Šmajda so ugrabili še več drugih Slovencev. Najvidnejši med temi so:

Dr. Ivan Martelanc in gospa, ugrabljena 26. oktobra 1945 ob pol enajstih zvečer v ulici Buonarotti v Trstu. Iz avtomobila sta kričala na pomoč; na vogalu ulice Rosseti in Giulia v Trstu se je iz avta zaslišal strel. O obeh je bilo potem iz Ljubljane slišati nekaj vesti. Ivan je umrl zaradi rane, ki jo je dobil v avtomobilu; žena je pozneje tudi umrla.

Ing. Dore Martinjak, doma iz Kozarij pri Ljubljani, je bil ugrabljen naslednji večer (27. oktobra). V Ljubljani je bil obsojen na 14 let zapora, pozneje pa pomiloščen in sedaj živi v Ljubljani.

Istega dne je bil napaden tudi Miloš Stare, a se mu je posrečilo napadalcem uiti.

Dalje je bil 31. avgusta 1947 na cesti Kobarid-Robič ugrabljen urednik goriške Demokracije.

Župnik v Gorenjem polju pri Kanalu, g. Izidor Zavadlav pa je bil ustreljen 15. septembra 1946. Bil je prepričan in delaven nasprotnik komunizma. (KZSS 52/120).

Vse te ugrabitve naših ljudi po komunistih odločno postavlja na laž Vidicevo pisanje o utopljenju v tržaški luki in o neznancih, ki so ga ubili. *Ubili so ga komunisti*; zelo verjetno v Ljubljani, kjer so se te nesrečne žrtve znašle pred „ljudskimi sodišči“.

Kakor je zlagano to, tako je vse zlagano o šmajdu in vseh, ki so omenjeni v tej knjigi. Vsa knjiga je pisan dokument velike komunistične laži, ki še po tridesetih letih blati svoje pomorjene idejne nasprotnike, pri tem pa pozablja, da s priznavanjem „del za svobodo“ raznih aktivistov in terencev OF in KPS vedno bolj postaja *edini zločinec nad slovenskim narodom*.

Za konec naj bo o Šmajdu povedano tudi to, da so ga Nemci poleti 1944 zaprli. Vidic pa trdi, da je delal za Nemce. To dvojje nikakor ne gre skupaj. Nemci so ga zaprli, ker je delal za svobodno Slovenijo, komunisti pa ga blatijo še po smrti, ker se je boril proti njihovemu zločinstvu.

Ilegalna imena

Po sodbi „tovariša“ Vidica je za vse „belo-plavogardistične voditelje in črnoroke“ značilno skrivanje pravih imen iz strahu pred svojim narodom. V to kategorijo vključuje celo škofa Rožmana, ki naj bi imel ilegalno ime Groga. Kdor je šel skozi komunistično revolucijo, kaj takega ne more verjeti; nasedajo pa tem debelim lažem mladi ljudje, ki slišijo samo rdečo propagando, na vprašanje o nasprotnem taboru pa do danes še niso dobili zadovoljivega odgovora.

Resnici na ljubo je treba pibiti, da so bili partizani tisti, ki so že od vsega začetka vse delali pod ilegalnim imenom; ne zato, da bi s tem krili svoje domače, kot bi rad dokazal Vidic (so namreč primeri, ko so komunisti pobili svoje starše ali brate), ampak zato, ker so se že takrat zavedali, da služijo zločinu, ki ga pred narodom ne bo mogoče nikoli opravičiti. Pred ljudmi so tako res marsikaj skrili; svojih del pa niso opravičili pred vestjo, ki je že veliko večino pogнала v norišnico ali pa na vrv.

Domobranci smo se proti komunističnim partizanom borili pod pravi imenom, ker smo se za narod postavili proti zločinu, in tega ni bilo treba nikomur skrivati. Kaj je general Rupnik ali katerikoli drug politični jetnik rdečega režima pred „sodiščem“ priznal, ne odgovarja resnici, ker so morali skozi tako nečloveška mučenja, da so povečini izgubili prijetnost duha in priznavali vse, kar so sodniki hoteli, samo da so se izognili nadaljnim mukam, pa četudi so si podpisali smrtno obsodbo; sicer je pa bila za vsakogar obsodba določena vnaprej.

Značilno za Vidica je, da večino izpovedi ali „zločinov“ pripisuje mr-

tvim. Še vedno po stari komunistični taktiki: najprej ubij, potem pa razloži, zakaj si ga ubil; mrtvi se ne more braniti. Zelo malo je še živih, na katere se je spravil Vidic. Tem pa je prisodil taka zločinstva, da niti sam ne verjame svojim trditvam.

V to vrsto spadajo razne urhovske zgodbe, katere pa so domačini tistih krajev v „Taboru“ že toliko opisali, da od Podbevškove in Vidica ne ostane drugega kot ostudna komunistična laž, ki bo enkrat terjala odgovor tudi na to. Kakor so pri Sv. Urhu mednarodni komisiji za ugotavljanje vojnih zločinov kazali trupla v boju padlih partizanov ali celo svojih lastnih žrtev, istega izvora so grobovi po Barju, pod Krimom, pod Toškimi čelom, okrog Škofljice, ob Ljubljani, v Ključu, na Tometovi njivi v Dravljah in drugod... Po vseh teh krajih leže žrtve komunističnega divjanja in nikogar drugega; zdaj pa hočejo svoje zločine nad narodom zvaliti na pobite domobrance.

Kakor je zlagano vse iz ljubljanske okolice, tako je iz trte izvito napolcevanje o Francu Fraklju. Njegova medvojna pota mi niso znana in ko bi ne bilo tistega „pripovedovanja“ na straneh 432/3, bi šel mimo tega pisanja. To pa je tako polno neslanih netočnosti, da je treba vsaj nekaj vprašanj postaviti tej ženski in po njej Vidicu in KP:

Kako to, da je ta ženska tako slabo poučena o F. Fraklju, ko je vendar prav zato prišla na vrata, da Vidicu pove podrobnosti o njegovem življenju v Torontu?

Zakaj Vidic te ženske ne imenuje po imenu, ali zakaj se sama ni predstavila, če je bila prepričana, da opravlja tako človečansko in narodoljubno delo?

Le kdaj je kdo v slovenski cerkvi v Torontu videl, da je kdo po koleh drsel proti obhajilni mizi?

Z objavo tega se je Partija osmešila pri vseh torontskih Slovencih, ker trdi nekaj, česar nihče nikoli ni videl.

Vas Brezovica kot je bila

Življenje na Brezovici med vojno mi je precej dobro poznano, zato sem to poglavje bral z največjim zanimanjem. Ugotovil sem, da je Vidic tamkajšnje dogodke tako zmalčil in po komunistično prikrojil, da težko verjamem, da opisuje kraje in čase, katerim sem bil priča.

Najprej Ignac Gregorin. Bil je moj sošolec. Kot vem, se je izučil za ključavničarja. Njegovo zadržanje med vojno mi je neznano. Kar debelo sem pogledal, ko sem v knjigi bral, da so ga na domu izsledili dobrovski domobranci, ga pri tem zabodli z bajonetom, potem ga vlekli na Dobrovo in nazaj na brezovško postojanko, nazadnje pa še enkrat nazaj na Dobrovo, od tam pa na Brezovico v Mejdetov hlev, kjer so ga 30. aprila 1944 privezali k jaslim in do smrti pretepli.

Prvič to ne drži, ker na Brezovici domobranske postojanke sploh ni bilo; tu je bila samo VS, ki pa je ob italijanski kapitulaciji razpadla po

zaslugi brezoviških in vnanjegoriških terencev, ki so čez noč pobrali vse italijansko orožje in ga spravili na Barje in v Krim.

Zakaj so si komunisti izbralj ravno Mejdetov hlev? Oni bodo verjetno tudi na to znali po svoje odgovoriti. Resnica bo najbrž v tem, da je bilo šest Mejdetovih fantov pri domobrancih in od teh so jih pet ubili. Bili so mirne narave in so šli k vaškim stražam in pozneje k domobrancem zaradi partizanskega divjanja po brezoviški občini. Uboja teh pet fantov ne bo mogoče tako hitro pozabiti in opravičiti. Zato so kot vzrok izbrali njihov hlev kot kraj mučenja partizana Gregorina.

Kako je bilo z začetki protikomunističnega odpora na Brezovici, piše tovariš Vidic takole:

„Kler in Katoliška akcija (KA) sta Brezovčane pripeljala v izdajalske vode. Do septembra 1942. leta je bila redka vas v Sloveniji, ki bi v tako kratkem obdobju dala toliko fantov in mož k belogardistični vaški straži. Glavni organizatorji so bili dekan Lavrič, kovač Alojz Krmevner, trgovec Valentin Zor, kmet Henrik Kremžar, Kolaričeva Ivanka in Kavcov Alojz, kmečki sin iz Vnanjih Goric, sicer pa študent. Čeprav katoliška vera prepoveduje samomor, si je dekan Lavrič ob koncu vojne sodil sam. Krmevner je bil takoj po koncu vojne obsojen na smrt, Zor je pobegnil v tujino, kot tudi Kremžar, Kolaričeva in poveljnik belogardistične postojanke na Brezovici Kavcov Alojz.“ (Po sledovih Črne roke, str. 621).

Ta odstavek zasluži podrobne obdelave.

Točno je, da je do 15. septembra vas Brezovica dala zelo veliko mož in fantov k vaškim stražam. 10. septembra so se fantje zbrali in odšli v Kršnjanov grad pri Notranjih goricah. Organizatorji pa niso bili tisti, katere našteva Jože Vidic, ampak partizani sami, oziroma njihovi zločinci nad Brezovčani. Tega Vidic ne omenja, zato nekaj besed v pojasnilo.

Brezovski komunisti so govorili o beli gardi že zgodaj spomladi 1942. leta, ko še nihče ni mislil na kakšno obrambo; v načrtu so jo imeli edinole komunisti, ki so za svoje protinarodne akcije hoteli imeti reakcijo. Začeli so s pismenimi grožnjami, ki so se v noči od 13. na 14. junija 1942 tako kruto uresničile nad Mravljetovimi: vdrli so v hišo in umorili očeta, sinova Franceta in Vinka, starejšega sina Toneta pa odvedli v Ključ, kjer so ga zverinsko umorili. 5. julija so po bližnjih vaseh nasilno mobilizirali vse fante in jih odgnali v Ključ, od koder so potem razočarani uhajali domov in so se morali od takrat naprej skrivati pred partizani in Italijani. Ponoči 15. avgusta so odvedli Janka in Zdravka Novaka, ki so ju čez dva dni v Ključu umorili, ker nista nič prispevala za OF in ne dosti vedela o partizanstvu. Istočasno so odvedli tudi Vinka Severja, ki jim je pozneje ušel izpred izkopanega groba. 25. avgusta so v hribu nad Dragomerom ubili Antona Brenčiča in Rihtarja, oba iz Plešivice. 29. avgusta so prav tam

umerili Janeza Vidmarja. Vse to je „tovariš“ Vidic gotovo pozabil omeniti; pa bi moral, če mu je res za resnico.

Ti zločini so prisilili fante, da so zgrabili za puške in se uprli

Dekan Lavrič pri tem ni imel ničesar več kot to, da je na pogrebu Mravljjetovih komunizem javno obsodil kot zločin. Komunisti tega niso pozabili, zato so njegovo smrt razvpili kot samomor, „ker se je baje tako bal kazni za svoje protinarodno delo“.

Resnica o dekanovi smrti je tale: konec novembra 1944 je dekan Lavrič obhajal svojo 70-letnico. Nekaj dni po tem je zbolel. Poklicali so zdravnika dr. Puca iz Dobrove, ki je ugotovil, da bolnik boleha za srčno angino (angina pectoris) in je njegovo zdravstveno stanje zelo resno. Kaplanu g. Komanu je zaupal, da nima nič upanja. G. Lavrič je bolezni podlegel 19. decembra.

Po številu pomorjenih v letu 1942 je lahko reči, da je bil na Brezovici zelo aktiven terenski odbor, kot to na strani 621 trdi Vidic. Najbolj aktivni so bili: Miloš Mihelčič, sin ravnatelja osnovne šole na Brezovici, Mimica Pervanje in njen brat Maks (vaški stražar), poštar Jože Kopitar, Steletovi iz Radne in še cela vrsta drugih, ki so takoj ob italijanskem prevratu pokazali svojo barvo. Dodati je tudi treba, da je bil Pervanjev starejši sin Albin med vojno skrivnostno odsoten, (od Maksa sem slišal, da je bil v Italiji). Znano pa je, da je pred vojno študiral v Sovjetski zvezi.

Debela je tudi trditev, da je bil Kavcov Alojz poveljnik belogardistične postojanke na Brezovici. Komandant je bil aktivni orožniški narednik Franc Pristovnik, ki je stanoval pri kovaču Kermavnerju. Ta je že poleti 1943 „iz zdravstvenih razlogov“ kar nekam izginil, za njim pa je prevzel posadko poročnik Mirko Šušteršič, ki je bil s srcem in dušo protikomunist. Kakšne sorte ptič je bil Pristovnik, pove že dejstvo, da je revolucijo prevedril, dočim so Kermavnerja in Zdravka Novaka starejšega ožigosali kot organizatorja bele garde in ju po koncu vojne strašno mučili in ubili neke na Barju. Novaka je 15. maja aretiral zloglasni morilec po Notranjski, partizanski kapetan ali celo major Tine Prebil (Jankovčev) iz Podsmreke.

S Pristovnikom ni bilo popolnoma nič; brigal se ni za straže, ne za patrole, ampak je podnevi večinoma presedel v Velkavrhovi gostilni, ponoči brezkrbno spal doma. Med sopivci so bili nekateri vaški stražarji, zdaj pa znani kot organizirani terenci; med temi Fajtov Janez iz Radne. V to družbo je prisedal tudi Janko Novak, ki se je po umoru sinov vdal pijači in je komuniste javno obtoževal, ko ga je malo imel. Kot sem slišal, so ga po vojni prijemali tudi za te obtožbe. Kaj vse je komunistom očital in kaj je zvedel od njih, ne vem, dobro se pa spominjam, da me je ob neki priliki svaril, naj s Pristovnikom ne hodim v patrole. „Ali ne vidiš, da je vedno za teboj? Če začne pokati, boš ti prvi padel!“ Sicer pa smo šli z njim samo enkrat v patrole v brezovške hribe, drugič pa v Ključ, ko smo šli odkopavat Novakova fanta. Še takrat se je komandant vdal Maksu Pervanji, ki je

hotel, naj nehamo iskati grobove. Le na odločno zahtevo Kermavnerja, da ne gremo domov, dokler ne najdemo grobov, smo tisti, ki smo šli s pravim namenom, še enkrat odšli proti vrhu in našli plitev grob; Pristovnik, Pervanja in še nekateri pa so umolknil, kot bi grozili.

Tovariš Vidic tudi gotovo ni mogel zvedeti, kako je bilo na Brezovici tisti dan pred umorom Mravljetovih. Celo popoldne so se po cesti vozili neznan ljudje. Ustavili so se pri Pervanjevih. Videti je bilo celo Jurjevega Toneta, o katerem ljudje že pol leta niso vedeli, ali je doma ali v gozdu. Zelo nemirno je begal sem ter tja tudi Miloš Mihelčič, kakor bi pregledoval teren. Med temi je bil tudi poštar Jože Kopitar; to je tisti stari komunist, ki je bil že 1936. leta kot komunist obsojen in zaprt v Sremski Mitrovici. Iz zapora je pisaril župniku Lavriču, naj prosi za njegovo pomilostitev, da je bil zapeljan in da bo tudi v cerkev hodil, če pride ven. Kopitar je res prišel na svobodo. Med vojno je zgodaj zjutraj nosil na kolodvor pošto. Med tem, ko je čakal pošte iz Ljubljane, je po kolodvoru pridno raztresal komunistične letake. V zahvalo župniku, ker je zanj pisal garancijsko pismo, ga je razglasil za organizatorja bele garde.

Zelo značilne so okoliščine za vse „organizatorje bele garde“, katere imenuje Vidic. Vzemimo Kermavnerja in Novakova, katera so umorili. Poleg Novakove in nasproti Kermavnerjeve hiše je bila Jevcova čevljarna, ki je bila v prvi fazi OF zelo važno središče. Očitno je, da so se „tovariši“ bali, da bi kdo izvohal, in so se hoteli znebiti vseh nezaželenih sosedov. Novakova so pobili v Ključu, Kermavner pa jim je srečno odnesel kožo, zato je postal „organizator“.

V Zorovi hiši so se naselili italijanski policisti; zato mu niso mogli izropati trgovine — in je postal „organizator“. Zor ni pobegnil v tujino, kot piše Vidic, ampak je prišel samo do Kranja. Tam je zvedel, da mu je žena porodila dvojčke in se je vrnil proti domu. Tu so ga dobili komunisti in ga skupaj z Novakom in Kermavnerjem pokončali.

Kolaričeva Ivanka je prišla v krog „organizatorjev“ gotovo zato, ker je Kolaričeva trgovina stala poleg Pervanjeve, ki je bila središče vsega komunističnega delovanja na Brezovici. Trgovino so izropali proti koncu 1942 leta. Spomladi naslednjega leta so spet poskušali, a jim ni uspelo. Organizatorska krivda pa ni ostala samo na Ivanki, ampak je legla na vso Kolaričevo družino; na razlastitev trgovine (to je namreč bil cilj brezoviških terencev) pa so morali čakati do „osvoboditve“. Rudi Kolarič st., ki se je po vojni vrnil iz nemškega ujetništva, je hotel dognati, s čim se je njegova družina tako strašno pregrešila. Pisal je na Zvezo komunistov in na Ljudski odbor na Brezovici, a odgovora ni dobil. Nazadnje so mu uradno le odgovorili, da mu ne morejo ugoditi, ker ne vedo, v kakšne namene to potrebuje. Neuradno pa je zvedel, naj neha brskati, če se ima kaj rad.

Kakor povsod drugod, so tudi na Brezovici in v okolici po „osvoboditvi“ pobili vse, ki so bili zares protikomunisti. Prizanesli niso niti tistim, ki so

v zavesti, da nimajo nič nad seboj, ostali doma. Tako so jih iz brezovške občine pobili 21, iz dobrovske pa 7.

So pa bili nekateri, ki so revolucijo preživeli; med temi Francetov Tone iz Utika, ker je skrival partizanske kurirje, pa Kržišnik Albin iz Štranske vasi, ki je partizanom javljal vse pohode dobrovske posadke; iz Razor sta ostala živa Dolinar Jože (podnarednjak) in njegov brat France, ki sta pri Gorjančevem križu imela stalne sestanke s partizanskim kapetanom Planinšek Ivanom (Klepovim), ki je bil tak lopov, da je svojemu lastnemu očetu ukradel par konj. Iz gozda je prišel kapetan (kar gotovo ni dobil brez krvavih rok), zdaj živi na Gosarjevem posestvu v Šmartni. Na Brezovici je odnesel kožo samo mehanik Janko Dolinar, ki je menda že pred koncem vojne dobil naročilo, naj se prvih štirinajst dni nikamor ne javi. Vse druge so pobrali in pobili. Komunistično sovražstvo se ni ustavilo niti tu: na brezovškem pokopališču so prekopali grobove Novakovih in Mravljetovih ter ostanke svojih žrtev odpeljali neznanokam.

Na vse to zločinstvo „tovariš“ Vidic ne more drugega, kot povelječevati žrtev in nedolžnost Mimice Pervanja, Marije Novak in Dragice Stele, ki jih je kaznovala roka pravice (če jih je res?). Sam Vidic priznava, da so bile aktivne terenke; torej so pripravljale smrt drugim in sužnost vsemu narodu.

Že med revolucijo se je po Brezovici govorilo, da je pri umoru Novakovih imel prste vmes celo njun stric Viktor Novak, ki je bil pozneje interniran v Nemčiji. To je isti Novak, pri katerem sta Tomo Breje in Jože Kopitar uredila majhno tiskarno, v kateri so tiskali glasila in letake KP. Tu sta se shajala tudi Tone Tomšič in Lovro Kuhar. Pred tiskarno je imel Novak, ki je bil po poklicu rezbar, majhno sobo, v kateri je rezljal bogce in svetnike in s tem odvrčal sum, da se za verskimi predmeti tiska brezbožna komunistična propaganda. Neresnična je trditev na strani 625, da so ga poleti 1942 na Brezovici srečali belogardisti, ki so ga hoteli zahrbtno ubiti, a so ga Italijani prej odpeljali v internacijo. Poleti tam bele garde sploh ni bilo.

Kakšne vrste „nedolžni ljudje“ so bili Pervanjevi, je po vojni zadosti jasno povedal Pervanja Maks — belogardist-tereneec — sam rekoč: „Za našo Mimico jih je padlo že dvajset, pa bodo še!“

Zanimivo je kako „tovariš“ Vidic opisuje te umore črne roke. Na strani 624 piše o Mariji Novak med drugim:

„Kateri so bili ti *neznanci* morilci, ki so pokojno Novak umorili, se do sedaj *ni moglo* ugotoviti, *verjetno* pa je, da je izvršeno dejanje, kakor je razvidno iz priloženega listka, politične prirode...“

Le kako more nekdo, ki umor pripisuje črni roki, rabiti besede: „neznanci“, „se ni moglo ugotoviti“, „verjetno“...?!

Pri Steletovih so pa tri prepoznali:

„Henrika Kremžarja iz Vnanjih Goric, Franca Suhadolca iz Gabrja, Albina Koširja iz Stranske vasi. Četrti je bil *verjetno* Albinov brat Vinko Košir“. (stran 629)

Tudi tu je beseda „verjetno“, kar celi izjavi jemlje resnost. Poleg tega so tu še druga nasprotja: prvič, Henrik Kremžar je bil doma iz Brezovice, ne pa iz Vnanjih Goric; drugič, s Henrikom sem bil skupaj pri VS in sem ga dobro poznal. V njegovo obrambo moram zapisati, da je bil najslabši vojak in bi se raje pustil trikrat ubiti, kot pa da bi on na koga nameril puško. Spominjam se edinega pohoda brezovške posadke v Ključ, a tudi tedaj Henrika ni bilo zraven, ker ga enostavno nismo mogli najti... Tovariš Vidic: ali je to korajža za črnorokca!? Vsaka stvar ima svoje meje!

Na isti strani je o njih zapisano:

„Usoda prvega mi ni znana (meni pa je, op. Neko), drugi trije pa so ob koncu vojne pobegnili na Koroško, od koder so jih Angleži vrnili. Junija 1945 so bili *obsojeni na smrt in usmrčeni*“.

Vse to res drži; toda bili so usmrčeni brez sodbe, kakor še približno sto drugih dobrovskih domobrancev, ki so bili povečini vrnjeni v Teharje in so končali okrog Trbovelj. Osem so jih zaklali v Brezarjevem breznu. Tu je med drugimi krvniki z nožem klal tudi dobrovski partizan Mrvčev Ivan, ki je bil poročen v Kozarjah pri Tišlarju. Ta se je hvalil, kako je končal Janeza Mikuža iz Šmartne: „Kako me je ta hudič pogledal, ko sem ga zabol-del!“ No, čez kakih deset let se je sam ustrelil; potem ko je vsa leta napol besen vse noči kolovratil po okoliških njivah in poteh.

Če še enkrat pomislimo na te opisane „morije“ in zberemo razne dvomljive in negotove besede, moramo priti do zaključka, da Vidic vse to sicer pripisuje črni roki, ni pa o tem prepričan in tudi dokazov nima za to. Če on lahko po nalogu KPS obtožuje in blati domobrance, potem tudi mi z isto pravico sunničimo, da so jih komunisti pobili sami, ker „žrtve morajo biti“, ki pa Partiji celo koristijo, če preveč vedo. In v vseh teh primerih so žrtve vedele veliko. Tako je bila Steletova kurirka rajonskega sekretarja Ivana Selana, Gregorin pa je po nalogu istega sekretarja doma popravljaj orožje. Ali je kaj čudno, če je sekretar skušal zabrisati za seboj sledi, kajti tudi tu drži, da mrtvi ne govore..., on se je pa bal umreti...

Racije, aretacije in zaslišanja

„Sledovi“ bi bili nepopolni, če Vidic ne bi omenil italijanskih racij v Ljubljani leta 1942.

Vse je bilo seveda treba naprtiti beli gardi (MVAC): kako so pripornikom grozili z revolverji, jim pobrali obleko in hrano, jim branili na stranišče, jih pretepli, ko sta dve ženski pogledali v sosednjo sobo, itd. O vsem tem je namreč na „kočevskem procesu“ pričal sodnik Jože Šegedin. Res zanesljiva priča!

Kaj je vse to v primeru z mučenjem in umori tisočev Slovencev, ki so samo v letu 1942 bili žrtev komunistične OF!? Še prej pa je tudi vprašanje, koliko je resnice v izjavah tega komunističnega sodnika! Zakaj je Vidic poiskal samo „pričo“, ki je bila zaprta o božiču 1942, v času, ko je slovenski narod po enem letu po komunistih mu vsiljene revolucije in nad tisoč nedolžnih žrtev, katerih komunisti nikjer ne omenjajo, le prišel do spoznaja, da v tem nesmiselnem boju okupatorjev in partizanov proti slovenskemu narodu gre za golo življenje in se je uprl!? Zakaj Vidic ne napiše, kaj je bilo v Ljubljani vse leto 1942!? Zakaj piše, da so jugoslovanski oficirji v Šmajdovi pisarni v Ljubljani dobili opremo in italijanske prepustnice za odhod k plavi gardi!? (Po sledovih črne roke, str. 105/6).

Če bi tovariš Vidic hotel napisati s tem v zvezi nekaj zgodovinskih dejstev, bi moral napisati med drugim tudi:

a) Komunisti so bili tisti, ki so sugerirali Italijanom, da so 23. februarja 1942 Ljubljano obdali z bodečo žico in bunkerji. (Italijanski polkovnik Gallo, KZSS, leto 1953, stran 238). Tako so postali nekomunistični Ljubljanci brezpravna raja v taborišču, komunisti pa so nemoteno hodili „not in ven“ z legitimacijami, katere jim je izdajal karabinjer. Tako je sam Kidrič hodil čez mejo v uniformi železničarja. V Ljubljani je bilo tedaj najbolj varno (saj je celoten IOOF bil v mestu do julija 1942), ker fašisti niso iskali likvidatorjev, čeprav je število žrtev vsak dan naraščalo.

Na podlagi tega stanja je poveljnik ljubljanske italijanske oblasti general Robotti že meseca februarja dal predlog, da se izven ljubljanske pokrajine pripravijo taborišča za internacijo sumljivih oseb. Kmalu se je izkazalo, da so bile te „sumljive osebe“ narodno zavedni Slovenci.

b) Že 19. marca 1942 so bivši jugoslovanski oficirji postali žrtev komunistično-fašističnega sodelovanja. Nekaj dni prej so jim komunisti v odprtih dopisnicah poslali pozive za vstop v OF. Italijani so enostavno skoro vse polovili in jih poslali v internacijo (tudi generala Rupnika).

To ni bil ponesrečen spodrseljaj, ampak dobro pripravljena politična igra, ki je imela namen jugoslovanske aktivne oficirje spraviti s poti; med aktivnimi oficirji in komunisti je namreč že od avgusta 1941 vladalo zelo ostro razmerje, ker so se oficirji komunistom enostavno uprli.

Avgusta 1941 so voditelji OF (Baebler, Ziherl, Breclj, Vito Kraigher) imeli sestanek s skupino slovenskih aktivnih častnikov (major Kosec, kapetan Božič, kapetan Albin Cerkvenik ter še nekaj mlajših). Baebler je začel nagovarjati na sabotažne akcije, ki bi povzročile represalije italijanske vojske, kar bi pognalo narod v hribe. Oficirji so hitro preračunali koristi in izgube takih akcij in prišli do zaključka, da bi to pomenilo narodni samomor.

Baebler je odgovoril: „Tovariš, žrtve morajo biti! Res je, pri tem lahko pade 80% Slovencev, toda 20% jih bo ostalo. ti bodo zdravi in kleni za borbo!“ Odgovor častnikov je bil: „Boriti se hočemo za žive Slovence, ne

za grobove! Os bo premagana tudi brez samomora Slovencev, Zaveznikom homo pa na drug, bolj pameten način lahko več koristili. Vaši načrti se nam zde skoro zločin proti narodu.“ Ob tej debati sta se razodela dva svetova. Sestanek je bil končan (po KZSS 1952/213).

c) Oficirjem so sledile študentske racije v marcu in druge. In koliko stotin manjših racij je po dolenskih in notranjskih vaseh sledilo tako imenovanim italijanskim ofenzivam proti partizanom, katerih edini namen je bil, pognati moške v gozdove. Ker se je večina povsod odločala proti partizanom in ostala doma (nekateri so se celo nastavljali Italijanom, samo da se rešijo večnega strahu pred partizanskim terorjem ali celo likvidacijo), so vse te nesrečneže čakale internacija, uši, lakota, bolezen, onemoglost ali celo smrt. Po raznih zbirališčih teh nesrečnih kandidatov za internacijo so bili spet komunisti tisti, ki so odločali o njihovi usodi. V vrstah smo morali po skrivnostnih hodnikih, kjer so za zavesami in okenci stalj skriti komunisti in odločali, kdo gre v internacijo in kdo se vrne domov. Internacijska taborišča so tako po zaslugi slovenskih komunistov postala prva postaja na križevem potu slovenskega naroda.

Vse to je bilo v času, ko je slovenski človek samo še sprejemal bičanje iz rok brata Slovenca-komunista. Zdaj pa je ta ista Partija, ki je vse to počenjala nad slovenskim narodom, po Vidicu zagnala jok o „strašnem zločinu“, ko je bilo ljudem tega gorja zadosti in so jih nekaj naložili tistim, ki so sodelovali pri veliki zaroti proti lastnemu narodu. Ko so tisočji umirali pod noži in krampi partizanskih krvnikov, je bilo to za „svobodo naroda“; ko so bili krvniki v rokah pravice, se to imenuje „zločin proti narodu“. Kje je logika!?

Epilog

Tako sem v nekaj odstavkih skušal opisati dogodke, ki so mi poznani, in odgovoriti Vidicu na njegove laži. Upam, da se bo oglasil še kdč drug in na pravo mesto postavil dogodke iz svojega kraja. Tako bo rdeča „zgodovina“ tudi na tem področju razgaljena in prikazana kot laž, čeravno so si obetali, da bo Vidic s to knjigo za 30-letnico „svobode“ zadal poslednji udarec politični emigraciji, ki proti njihovim propagandnim izlivom še vedno ponavlja, da partizanstvo ni bila nobena borba za svobodo, ampak čisto navaden zločin nad slovenskim narodom.

Rdečih oblastnikov takile odgovori verjetno ne bodo dosti gnani; gotovo pa bodo vsaj nekaj povedali tistim iz povojnega rodu, ki vsak dan jasneje slutijo, da je z revolucijo in njenimi heroji nekaj narobe, a jim Partija ne da odgovora.

Skozi vso knjigo se kot rdeča nit vlečejo priznanja, da so bili domobranci vrnjeni in pobiti. Vzporedno s priznanjem tega zločina vsaka stran knjige priznava tisto, kar so zanikali vsi prijeti terenci; namreč, da so zavestno delali za komunistično revolucijo in tako aktivno sodelovali pri naj

Konzorcij „TABORA“ in TABOR — SPB želijo vsem slovenskim
protikomunističnim borcev, sotrudnikom, dobrotnikom,
naročnikom in bralcem
vse blagoslove božje za

PRAZNIK VSTAJENJA

ki naj bo nam vsem simbol upanja v naše vstajenje za
BOGA — NAROD — DOMOVINO

groznejšem zločinu nad lastnim narodom. Torej so terenci zločinci in narodni izdajalci! Z jasnostjo, ki ne dopušča nobenega dvoma več, poudarja, da so revolucijo, ki je imela edini namen — zmago komunizma, začeli komunisti sami. S tisoči umori nedolžnih ljudi, še preden se jim je prvi Slovenec postavil v bran, so izzvali odpor, ki naj bi opravičil njihovo nadaljnje pobijanje. Odpor je pokazal, da se je narod izrekel za svobodo in je komunizem odklonil. Le slepota Zapada je na pritisk mednarodne komunistične zarote zavrgla voljo slovenskega naroda in nad njim postavila osovražen rdeči režim, ki zdaj piše zgodovino zmagovalca. Prišel pa bo čas, ko bo zgodovina spregovorila drugače in povedala vso resnico o zlaganosti OF. Pisuni kot je Vidic, v to knjigo časov zaenkrat pritiskajo samo nove madeže in nič več.

Ne glede na namen pisanja te knjige, je KPS naredila slovenskemu narodu veliko uslugo, ko mu je po besedah Jožeta Vidica v neštetih primerih priznala umor domobrancev.

Pa recimo, da je vse, kar je zapisal Vidic, čista resnica. Dejstvo, da so bratomorno vojno začeli partizani in pobili na stotine ljudi, preden se jim je narod uprl, pred vsem svetom opravičuje nastop VS, ki so same branile ogrožena življenja. Turjak je še jasneje dokazal, da se komunisti niso borili za narodovo svobodo, ampak samo ob rami z okupatorjem za zmago komunistične revolucije. Zato je bil nastop domobrancev ne samo upravičen, ampak nujnost časa. In končno: popolno uničenje slovenske narodne vojske po vojni, ko so po vseh evropskih bojiščih prenehale sovražnosti, dokazuje pred slovenskim narodom in zgodovino, da odpor proti partizanom ni bil kakšna nepremišljena posledica propagande, ampak da je slovenski narod komunizem poznal do potankosti, kakršen v resnici je. Upor proti rdeči tiraniji, kot se je izdijvala nad našim narodom, je nujnost vsakega naroda, ki hoče živeti. Boj proti nasilju je bil domobrancem vsiljen, zato jih bo zgodovina ne le očistila vsake krivde, ampak jih bo prikazala kot resnične junake in mučence za ideale človeštva.

PRED RAZPADOM DOMOBRANSTVA

V mesecu aprilu leta 1945 je bilo na Igu izredno mirno in kljub pri-
dnemu delu in pogostemu patroliranju naše 24. čete nismo nikjer naleteli
na partizane. Obojestranska radijska poročila pa so nakazovala, da gre
Nemcem slabo na vseh frontah.

Moralo je biti v drugi polovici tega meseca — točnega datuma se več
ne spominjam —, ko se je na Igu nenadoma pojavila neka hrvaška ustaška
četa, ki je z Notranjske strani odhajala proti Zagrebu. Njen poveljnik
— nadporočnik — je prišel k meni v pisarno na kratek razgovor. Povedal
mi je, da prihaja s Hrvaškega Primorja, kjer je bila četa, v sklopu z dru-
gimi enotami, v borbi z neko partizansko oklopno divizijo, ki ob morju pro-
dira proti severu. Njegova četa je bila razbita, ker se z lahkim orožjem
nisu mogli boriti proti tankom, in sedaj z njo odhaja na Hrvaško na oddih
in na izpopolnitev.

Ko sva začela razpravljati o položaju, ki bo nastal, ko bodo te par-
tizanske enote, ki jih niti Nemci ne morejo zaustaviti, zasedle Reko in za-
čele prodirati proti Rakeku in Trstu, se je pojavil na vratih mlad nemški
poročnik, zvezni častnik pri tej četi. Verjetno je ta moral razumeti hrvaški
jezik, kajti ustaškega poveljnika je njegov prihod tako neprijetno prizadel,
da je takoj vstal in se poslovil. Niti kave ni hotel več pričakati. Čutil sem,
da v navzočnosti tega Nemca ni hotel več govoriti. Zelo sem obžaloval ta
nagli odhod hrvaškega častnika, ker je bil najin razgovor pretrgan in kon-
čan brez potrebnih in važnih zaključkov. Ostale so mi temne slutnje...

Kmalu potem — zadnje dni v aprilu — je naš glavni štab sklical v
Ljubljano vse poveljnike okoliških čet na važen razgovor. Ob določeni uri
smo se zbrali na štabu, pa precej brezskrbno in brez potrebne zaščite. Če bi
takrat „Gestapo“ hotel narediti „racijo“, bi nas zajel brez vsake težave.
V resnici bi moral reči, da smo bili takrat zbrani vsi „višji“ oficirji iz
ljublanskega obrambnega obroča. Če gledamo z „jugoslovanskega“ stališča,
poveljnik čete res ni predstavljal mnogo, kajti „višja“ častnika sta bila
še poveljnik bataljona in polka in „najvišji“ častniki pa poveljniki brigad,
divizij in armij. Isti slučaj je bil tudi v partizanski vojski, pravitako „ju-
goslovanski“, kjer so bili „višji“ častniki še poveljniki brigad in „naj-
višji“ poveljniki divizij in armij. Toda če gledamo iz našega domobranske-
ga stališča, ki bi moralo biti za nas edino pravilno, in če imamo pred očmi
našo domobransko vojsko, kjer je bila največja enota bataljon, potem je
jasno, da so bili naši bataljonski poveljniki „najvišji“ častniki — brez
ozira na čin — in četni poveljniki „višji“ častniki. Ker so v akcijah naši
bataljoni „tolkli“ partizanske divizije in se naše čete tudi njihovih brigad
riso ustrašile, bi bilo pravilno, da bi bili tudi naši poveljniki v njihovem
„rangu“.

Zvedeli smo, da je bil vzrok tega sestanka strah glavnega štaba, ki je predvideval, da bodo komunisti za prvi maj naredili v Ljubljani nekakšno „revolucijo“. Če bi prišlo do tega, bi morale okoliške čete „udariti“ v Ljubljano in zadušiti nemire, za kar bi pa seveda bilo treba narediti podroben načrt.

Ker se g. poveljnik le ni pojavil, smo začeli premlevati novice; kajti tudi drugi poveljniki so že vedeli o partizanskem pritisku z juga. Nekateri so celo trdili, da se partizani že bližajo Rakeku. Bili smo sicer zaskrbljeni, toda jasnega pogleda ni bilo. Prav tako se nismo dotaknili vprašanja, kaj bi bilo z domobranstvom, če bi partizani res pridri do Ljubljane. Lahkomi-selnost?? Popolno nepoznanje položaja?? Verjetno oboje. Niti tega nismo obravnavali, če ima štab kakšen načrt o vojaških premikih, če bi do tega prišlo. Prav tako nismo prav nič slutili, da je nemški razpad tako izredno blizu.

Ko se je po dolgem čakanju le pojavil g. poveljnik, nas je čisto na kratko odpravil, češ, da je sestanek postal brezpredmeten. V razgovoru smo mu sporočili novice o partizanskem prodiranju ob jadranski obali in o umikanju hrvaških enot s tega področja, vendar pa na vse to ni polagal velike važnosti. Brez vsakega jasnega pogleda na naš vojaški položaj smo se razšli tisti večer.

Lahko celo zatrdim, da poveljniki nismo bili pripravljeni na partizanski vdor, niti na nemški razpad in bili brez vsakega načrta, kakšno naj bi bilo naše stališče, če se zgodi oboje. V naše opravičilo lahko navedem samo to, da poveljniki na „terenu“ res nismo utegnili, da bi se bavili s temi „političnimi“ vprašanji. Prav tako nismo bili nikdar vabljeni, da bi podali svoje mnenje ali pa da bi skupno obravnavali te probleme. Res da v vojski ni „demokracije“, vendar pa bi se poveljniki bataljonov in samostojnih čet v posameznih okrožjih morali včasih sestati in preučiti položaj. Do tega pa ni prišlo...

Mislil, da sem prav ob tej priliki dobil sporočilo, da se bo sestavil nov udarni bataljon, v katerem bom prevzel poveljstvo ene čete. Načrt je bil, da se iz prostovoljcev naše čete, one iz Pijave gorice in iz Škofljice, sestavi nova 24. četa, ki bi bila v sklopu tega bataljona. Ostali dve četi naj bi pa dale postojanke od Šmarja pa do Grosuplja. V resnici sta se sestavili samo dve četi, torej pol bataljona, pa še ti sta bili brez vrhovnega poveljstva, ker je dolženi bataljonski poveljnik „težko“ zbolel. Tudi meni je bilo namignjeno, naj takoj „zbolim“, tako, da bi bila formacija nove čete nekako preprečena.

Še isti večer sem obiskal sedaj že pokojnega dr. Graparja — dobrega znanca in prijatelja — vrhovnega domobranskega zdravnika, ki mi je seveda takoj dal en teden bolniškega dopusta. Seveda sem ga potem prav pošteno „polomil“. Drugi dan sem se namreč odpravil na Ig, da bi za tisti teden predal poveljstvo čete poveljniku prvega voda. Ker pa je bil prav tiste ure na obisku na Igu tudi nemški zvezni častnik s poveljnikoma obeh ime-

novanih čet, je seveda vprašanje moje boleznj padlo „v vodo“ in ukaz o sestavi nove čete je bilo treba izpolniti.

Začele so se mrzlične priprave, ker bi morala nova četa čimprej odriniti proti Kočevju. Ker že ni bila nobena tajnost, da bomo delovali v tistem okolišu, je seveda vprašanje „prostovoljstva“ takoj propadlo. Fantom tega nisem zameril. Končno smo se poveljniki domenili, da da vsaka četa po en kompletni vod. Iz naše čete sem si izbral tretji vod z njegovim poveljnikom, obdržal sem si pa v glavnem tudi štabno skupino. Če bi takrat ostal doma na „bolezenskem“ dopustu, bi si v resnici prihranil veliko živčnosti, sebi in domobrancem pa tudi nekaj napornih maršev in neprespanih noči.

Izredno mučno je bilo mobiliziranje konj in voz za prevoz četne opreme, orožja in municije, kajti vsi posestniki na Igu in okolici, tako „naši“ kot „rdeči“, so se na vse mogoče načine hoteli rešiti te dajatve, pa čeprav je bila v resnici samo za nekaj ur. Končno sem z veliko težavo le dobil potrebne vozove s priprago in vozniki. Vso dodatno hrano in pa municijo sem vzel iz našega skladišča, ker sta ostala dva voda prišla sama s popolno oborožitvijo in suho hrano.

V hudem dežju smo se na večer 2. maja (nimam zapiskov iz tistih časov, vsi datumi bodo sedaj po dedukciji, torej po sklepanju iz poznejših znanih datumov) odpravili na Škofljico, kjer bi nas moral čakati oklopni vlak, da nas odpelje proti Ribnici. Na kolodvoru smo zložili vso našo opremo in odpravili vozove z vozniki, vendar pa smo morali izredno dolgo čakati, da je prišel vlak, na katerega smo se vkricali. Novi bataljon bi se moral zbrati nekje pred Kočevjem; vendar pa do tega ni prišlo, ker se je začel „polom“, še predno smo prišli do tja. Tako sem ostal do zadnjega poveljnik samostojne čete, vendar pa sedaj brez nemškega zveznega oficirja.

V Ribnici smo naslednji dan počivali. Čeprav se ne spominjam več vseh podrobnosti, vendar mislim, da smo tu pustili vso težko opremo in municijo, ko smo se 4. maja zjutraj (po dedukciji) odpravili proti Kočevju. Med potjo smo v bližini Dolenje vasi srečali domobranski bataljon — mislim, da je bil „stiški“ —, ki se je vračal s pohoda. Od znanega častnika sem zvedel, da niso imeli borb in da o partizanih ni sledu, nisem pa govoril s poveljnikom bataljona. V poznem popoldnevu — četa se je premikala v borbenem razporedu — smo prišli v Ložine. Ker sem sklenil, da tu počakam nadaljnih navodil, sem s četo zasedel Spodnje Ložine. Po razporeditvi vodov in večerji sem se podal k počitku, saj je bila že trda noč, vendar pa je bilo spanje prav kratko, ker so mi sporočili, da je glavna cesta polna domobrancev in civilnih beguncev, ki se pred partizani umikajo iz Kočevja. Seveda je takoj odpadel vsak počitek in je potem bila četa vso noč v pripravljenosti.

Po nekaterih partizanskih poročilih naj bi Kočevje padlo že tretjega maja, vendar pa mislim, da so zmotna, ker sem pač bil 4. in 5. maja s četo še v Ložinah, ki so razmeroma prav blizu Kočevja.

Trden kot jeklo in čist kot zlato . . .

(Ali: ob šestdesetletnici dr. stanka kocipra)

Eden redkih, ki je prvobitnost in strogo premočrtnost naše protikomunistične (in ne samo: nekomunistične!) borbe ohranil; ki se ni „k tlom prihulil...“, ki ni „z volkovi tulil...“, je dr. Stanko Kocipra. Če se ga je za njegovo petdesetletnico hudomušno primerjalo s predrznim in razboritim štajerskim čehakom; če se mu je tedaj natrosilo nekaj cvetic, ker je Abrahama srečal, je zdaj, po desetih letih prišel čas, da mu priznamo pravo mesto v naši skupnosti, da ga spoznamo kot človeka; ne samo kot osebo, ampak kot osebnost, ki med nami živi, z nami deluje in se za nas žrtvuje v nenehnem in doslednem iskanju naše slovenske in protikomunistične resnice. Ker pa je ta resnica samo ena in ena sama, nedeljiva in neoporečna, je treba pou-

dariti: Stane ni nikoli vijugaril, nikoli ni iskal ugodnejših bližnjic ali znosnejših in popustljivejših rešitev! Stane ni prižigal dveh sveč: eno Bogu in drugo Hudiču... tako, za vsak slučaj. Hodil je svojo utrudljivo in samotno pot, kajti vedno je bil enobiten in do skrajnosti zvest svoji mladostni, a pošteni odločitvi.

TRDEN KOT JEKLO:

V času komunistične revolucije, je zavzel in prevzel svoje mesto. Postal je tisto nakovalo, po katerem so tolkli in razbijali vsi: komunisti, proti, ali pa samo nekomunisti, razni oprezneži ljubljanskih kavarn in promenad (salonski levi), celo albionski sinovi so si lastili pravico, da na nakovalu preizkušajo svoje „demokratsko“ orodje. Razna kladiva so se zlomila tem, ali že v ročaju ali pa v kovinasti prvini, ker niso imela močnih primesi in osnov. Toda to naše nakovalo je ostalo. S praskami in udobami sicer, z znamenji sunkov in udarcev, a ostalo je, ker je bilo vlito iz čistega, nerazbitnega jekla.

Stane, prijatelj: udarce še prejemaš, tudi od nas, tudi od naše strani. Mnogo kladiv še pada po Tebi, a vsi vidimo, da se prav ta kladiva krhajo in lomijo, ker niso bila delana za nakovalo Tvoje moči in zvrsti, kajti Ti

si se prekalil v polni resnici, katere več ne spreminjaš in Te zato ne morejo zdobiti nepremišljeni udarci, ki prihajajo iz slabotnih rok in otepajo z orodjem, ki je narejeno iz neprekaljenih, nezdržljivih spojin.

ČIST KOT ZLATO:

Oznanil si svoji dobi in svojemu bičanemu rodu resnico: komunizem je zločin! Borba proti rdečim brezprizornikom je dolžnost vsakega Slovenca! Postavil si se kot prvi steber ob generala Rupnika in še zdaj, kot zadnji, neporušen steber, ostajaš. Vpil in kričal si med narod, da bi Te tudi gluhi dojeli in dojmeli. Dal si svojo mladost in zdaj daješ zrelost svoje moškosti za cilj, za tisto edino poštenost, ki nas še moreta rešiti: slovenstvo. Kot svobodnjak: naj bo to katoliško slovenstvo, naj bo to napredno ali „liberalno“ slovenstvo. samoslovenstvo ali hejslovenstvo, toda kot poštenjak oznanjaš: nikdar nikoli komunistično slovenstvo! Kajti: slovenstva v komunizmu ni. Samo za neko dobo lahko obstoja narod kot slovenska čreda, ki pa mora preiti v breznarodno pasmo togotnih volkov in požrtnih hijen. Kot viharnik čiste resnice se boriš proti taki slovenski „svobodi“.

Tvoja misel, Stane, je bila vedno čista kot zlato. Sestavljajo jo plemenite, v ognju prekaljene prvine. Zato se ta Tvoja misel ni nikoli spremenila, nikoli prilagodila in se obrnila po vetru. Ostaja taka, kot si jo zaklical, ko si bil še neizkušen, a pošten in goreč čehak: za Boga, Narod, Domovino! In kje in v čem naj iščemo in najdemo večjo poštenost?

Dragi šestdesetletnik! Bodi še v bodoče naše nakovalo. Predvesm pa: ostani še vnaprej klicar in buditelj Rupnikove slave, ki je slava našega rodu in največji zaklad naše zgodovine! Čas že nakazuje, da ne boš več „glas vpijočega v puščavi“, da ne boš več samotni in v vetrove oznanjajoči popotnik. Skupaj korakamo, posamezniki se družimo; deluj med nami, ker hočemo biti: trdni kot jeklo in — čisti kot zlato!

france doljšak

Izidor Zabukovec – petdesetletnik

V vasi Krnče pri Sv. Gregorju blizu Velikih Lašč, je 1942 leta odjeknil strel, partizan morilec je zbežal v bližnjo hosto; v hiši po domače Tomaževih, je zaveden Slovenec Jože Zabukovec smrtno ranjen izdihnil svojo dušo, bil je eden med prvimi žrtvami brtomorne borbe, ki so darovali svoje življenje za naš narod.

Pred petdesetimi leti, 23. marca, se je rodil pri Tomaževih sin Izidor, komaj petnajst let je bil star, ko je že spoznal krutost komunizma, ki mu je vzela očeta; čez noč je odrasel, iz mladeniča se je spremenil v borca za resnico in svobodo. Z bratom Jožetom se je ob italijanskem razpadu pri-

družil belogardistični vojski, ki se je umikala proti Turjaku. Pri Osojniku sta bila zajeta, kot mladoletna sta ostala pri življenju, na Cerkniskem polju se jima je posrečilo pobegniti morilcem njihovega očeta, pridružila sta se domobrancem. Srečamo jih na postojanki na Pijavi Gorici, leta 1945 pa na novo ustanovljeni postojanki pri Sv. Gregorju. Bila sta blizu doma, toda za kratek čas. Kalvarija trpljenja 45 leta, ki je zadela naš narod, je prisilila Izidorja in brata Jožeta, da sta zapustila domačijo, brate in sestre. Iz Vetrinja se je naš Dore preko taborišča v Špitalu preselil v Kanado. Prva leta je preživel v Torontu, ko se je pa spoznal s Slovenko kanadskega porekla po imenu Mary, se je pa preselil v bližino Hamiltona, v lepem malem mestecu Stoney Creek sta z ženo Mary vzgojila lepo družinico treh otrok.

Naš slavljenec Dore ni pozabil gorja rdeče revolucije, katerega je osebno spoznal z izgubo svojega očeta, ostal je zaveden Slovenec, vedno pripravljen braniti čast, vero in svobodo našega naroda.

Dore, mi Tvoji prijatelji smo ponosni na Tebe in Ti skupno želimo še mnogo let.

Milan Križ 50 letnik

Pred triintridesetimi leti sem spoznal, tedaj komaj 17 letnega domobranca Milana Križa, kateri je letos 24. aprila dopolnil petdeset let življenja.

Ko je major Ladoslav Križ prevzel poveljstvo novomeške bojne skupine, ga je zvesto spremljal na tej poti njegov starejši sin Milan. Na žalost je bilo Milanovo bivanje v Novem mestu kratko, kajti major Križ je bil izdan in od Nemcev odpeljan v Dachau.

Milanovo ime ostane za vedno povezano z zlo usodo, ki je zadela njegovega očeta. Pokojni major Križ je bil mož kakršnih je takrat močno potrebovala kontrarevolucija na Slovenskem; zato se danes, ko se spominjam Tvoje petdesetletnice spoštljivo klanjam spominu Tvojega nepozabnega očeta, ki je dal svoje življenje, zato, da bi slovenski narod živel boljše in srečnejšo bodočnost.

„Visoka politika“ tedaj še mogočnih na zapadu ni razumela, ali pa ni hotela razumeti žrtve in naporov za svobodo, ki so verovali v njeno etiko. Tu pa je tudi vzrok, zakaj mora sedaj petdesetletnik Milan obhajati svoj življenjski jubilej daleč od svoje domovine za katero je bil pripravljen darovati, če bi bilo potrebno tudi svoje življenje.

Dragi Milan! Ob Tvoji petdesetletnici življenja, katero si obhajal v krogu svoje mame gospe Cirile, brata Bojana in domačih naj gredo tudi moje in preživelih soborcev čestitke za Tvoj 50 letni rojstni dan z željo, da bi ostal zvest: Bogu — Narodu in Domovini!

Savo

Dr. Franc Zupane 60 letnik

Klen kot dren in ves mladosten je naš 60 letnik. Ko so mu prijatelji prihajali čestitat je približno tako dejal: "No sedaj mi pa čestitajo za starost!"

Naš jubilar je trdno prepričan protikomunist in mu niti na misel ne pride, da bi popustil v svojih idejah. Tako je prav!

Francec se je rodil 17. aprila 1917 v Krški vasi pri Krki na Dolenjskem. Kot gimnazijca ga srečamo v Novem mestu, po maturi se je odločil za advokatsko kariero in je diplomiral v Ljubljani na pravni fakulteti leta 1943.

Ob razburkanem času, ko se je bilo treba odločiti za eno ali drugo, je mladi jurist odločno obsodil komunizem in se uvrstil med domobrance. Prvo je bil v Ljubljani a pozneje v Novem mestu na sodnem odseku. Proti koncu je odšel v Meničaninov udarni bataljon in od tam na Koroško.

Po naključju se je rešil vračanja, bil zaposlen kot tolmač pri Angležih in je še naredil doktorat na graški univerzi. Poročil se je z gospodično Miro Zablatnik in se jima je že v Avstriji rodil prvi sin — danes arhitekt — Janez. Takoj po prihodu v Argentino se je rodila hčerka Lučka, ki je poročena v Clevelandu — po več letih pa se je rodil še sin Marko.

Slavljence je dosegel lepe uspehe v službah in si uredil lep dom v Villa Ballester.

Ob tej prelomnici mu vsi preživeli soboreci kličemo: le tako naprej in še na mnoga leta!

Dimitrij Jeruc

TRPKI SPOMINI

(Nadaljevanje)

II.

Res, da smo bili „fantje do fare“, a težkih in mučnih ur smo tudi v Borovnici imeli v izobilju. Bilo nam je menda usojeno, da ne bomo imeli težav in bojov s partizani, ki jih, razen terencev ni bilo blizu, a imeli smo

druge nezgode in žalosti. Predvsem je bilo naše življenje preveč enolično in celo včasih dolgočasno; večne straže in patrole okoli Borovnice mladih borcev niso mogle navduševati.

Nagovoril sem poveljnika šabića, da bi iz dveh čet sestavili eno udarno četo, ki bi bila v stalnem premiku na terenu. Druga polovica bi stražila in hodila v patrole. Borci bi se seveda menjavali. To bi imelo velik psihološki pomen za same vojake, še bolj pa za partizane, ker bi spoznali in razumeli da smo mi gospodarji vsega okolja, a ne oni. Še bolj bi to vplivalo na ljudi bližnjih krajev, ker ne bi več imeli občutkov zapuščenosti in pozabljenosti. Druga pridobitev bi bila fizična kondicija borcev, ker bi se sicer pomehkužili in končno ne bi bili več sposobni za večje fizične napore, razen za tiste večno stopicanje na stražarskem mestu.

Poveljnik Šabić je bil ves navdušen. Sprejel je predlog in se „pohvalil“, da je tudi on že na to mislil, a da ni imel oficirja v četi in sploh v Borovnici, katerega bi lahko brez skrbi puščal v posadki v njegovi odsotnosti. Napravil mi je lep kompliment, ki meni ni preveč dišal. Ker je bil tudi poveljnik tretje čete „ves navdušen“, samo da ga pustimo pri miru, smo ta načrt privedli v delo.

Nekoč je odšel s takšno udarno četo v „hajko“ višji vodnik Jaka D., domačin teh krajev, iz Rakitne. Jaz sem moral, žal, le od daleč gledati tiste lepe hribe in v četni pisarni premetavati akte štaba vrhnjške skupine.

Proti večeru se je četa vrnila. Borci so peli. Vojaški pozdrav poveljniku je bil po vseh pravilih službe. A vendar nekaj ni „štimalo“. Med vrstami vojakov sva s Šabićem zagledala lepo živo junico, ki so jo „zaplenili“ na terenu v neki „partizanski hiši“. Kot bi strela udarila v streho, je bil poveljnik Šabić ves iz sebe. Zapovedal je vodniku, naj zbere deset prostovoljcev, ki bodo, dobro oboroženi, spremljali njega in junico tja, odkoder so jo odpeljali. „In pri tem bo ostalo, pa mir besedi“, je dejal.

Vrnili so se pozno in vse do zjutraj je poveljnik Šabić brusil nos vodniku, dokler ta ni povedal, da junica ni bila za našo četo, pač pa za „Ortskomandanta“. Tedaj šele je šabić zarohnel. Besede so se mu trgale iz ust. Kaznel sem samo to: „Ti prokleti švabo!“ Naslednji dan, seveda, izpraševanju in jezi ni bilo ne konca ne kraja, dokler se ni nevihta le pomirila in polegla!

Po južini mi je poveljnik šabić dejal, naj vojakom govorim in pripovedujem o protikomunistični borbi v Srbiji. „Saj sta vas zato general Milan Nedić in Dimitrij Ljotić poslala k domobrancem. Govorite jim po domače in po pravici; vojaki bi radi kaj več zvedeli o mnogočem, a bojé se vas, čeprav vas imajo radi, ker ste tako preprost, obenem pa strog z njimi. Govoríte, kot bi bili njihov starejši brat, ki se je po dolgih letih vrnil v domačo hišo in ki je marsikaj videl, še več pa izkusil in preстал po svetu!“

„Nisem prav nikakšen Demosten, gospod poveljnik, a potrudil se bom, kar bom mogel, ker čutim sam, da bi bilo na mestu, da človek nekaj ukrene, da se takšni in slični dogodki kot z junico ne bi več ponavljali v Borovnici.“

A slutil sem in vedel, da bom kmalu prišel navzkriž z mnogimi, ki jim moja barva ni bila všeč.

Popeljal sem vojake, ki so bili prosti službe, v lepo lesno nad Borovnico in sem jim približno takole govoril: „Snoči me je bilo sram in hudo mi je bilo, da bi se zjokal, ko sem videl tisto lepo junico, ki ste jo pripeljali ne vem odkod. Vodnik Jaka D. je rekel, da je ta junica partizanska. Kako le more kaj takega praviti in povedati? Junica je božja in kmetova in od nikogar drugega! Če bomo še mi začeli krasti in pleniti, ko gremo v „hajko“, bo naše borbe hitro konec! Ljudje nas bodo zasovražili, tako belčki kot rdečkarji. Kaj mislite, da so drugi vaščani, belčki kot vi pravite, z veseljem gledali to početje? Sram jih je bilo, da se jim je stisnilo srce ob pogledu na tisto, iz vasi odhajajočo junico! Bali so se vas, ker ste bili oboroženi in so molčali.“

„Ne sodimo nikdar prenašlo, češ, da je bil tisti kmet, čigar junico je odpeljal višji vodnik Jaka, res rdečkar ali ofar! Ni naša naloga, nas domobrancev, da delamo še večje zlo, kot je že, temveč prav nasprotno, da ga blažimo, kjer le moremo! Lačni niste, žejni tudi ne, da bi morali pleniti!“

„A strašen greh je, če je res, da je bila junica namenjena Nemcem. Takega početja poveljnik in jaz ne bova trpela in nikoli dopustila, da bi se kdo naših pajdašil z Nemci in za njih račun plenil po terenu! Saj so nam Nemci že tako in tako vse pobrali, vse oropali, odpeljali štajerce in Gorenjce v konclogorje, mlade fante pa, kot ste vi, mobilizirali v njihovo vojsko. A pravim vam, da so vendar manjša nesreča za naš narod kot so komunisti, ker Nemci bodo kmalu, tako kot Italijani, izginili z naše zemlje. A če komunisti dobé oblast v roke, njihove vlade ne bo tako hitro konec!“

Vprašali ste me, kdo sta general Milan Nedić in Dimitrij Ljotić? Oba sta bila pred vojno ministra, a po razpadu naše države Jugoslavije sta se, da povem po domače, odločila, ker drugače nista mogla, da pomagata svojemu narodu, ki je trpel in še trpi, prav kot mi Slovenci, pod strašno okupacijo; in to po krivici tistih, ki so državo in narod pahnili v vojno! Komunisti so, kot veste, takoj začeli sodelovati z Nemci, šli so v Gestapo, ker jih je vezal z Nemci in z drugimi okupatorji podpisan pakt in zveza med Hitlerjem in Stalinom. Iz Gestapa so te prodane duše ovajale prave domoljubne Srbe Nemcem in te so Nemci pozaprlji in jih držali kot talce, prav kot pri nas na Gorenjskem in štajerskem!“

Še veliko sličnega sem jim govoril, da je naše trpljenje isto kot trpljenje Srbov, da se borimo za isto stvar, da bi napravili red in mir v deželi. To kar je pri nas naš general Rupnik, to je pri Srbih general Milan Nedić. Le da mi Slovenci, žal, nimamo Dimitrija Ljotića, ki se žrtvuje za svoj narod in pomaga generalu Nediću.

„Pred nekaj dnevi smo peli na vasi pa se nam je pridružil domači kaplan, ki je nekako zvedel, da gremo drugi dan v „hajko“! Kako je zvedel, veste vi bolje nego jaz.“

„Jutri pa dobro našgite rdečkarje!“, je rekel.

Meni je bilo mučno in žalostno pri srcu, a molčal sem, ko sem ga poslušal, ker sem bil pri Srbskih dobrovoljcih vaju povsem drugih „priporočil“ za borbo s partizani; saj je Dimitrij Ljotić rekel prvim dobrovoljcem, ko so šli v borbo: „žal mi je vaše mladosti, ker bodo mnogi od vas padli, a še bolj mi je žal, ker boste tudi vi morali ubijati, ker greste v borbo. Dobili ste crožje, toda vedeti morate, da je ono močno in blagoslovljeno le v dostojnih rokah Junakov in Ljudi, da se z njim ne smete ošabno obnašati in da ga nikoli ne uporabite kot besni in nasilni ljudje, ali celo, ne daj Bog, kot ubijalci! Vi se borite, da se v vašo deželo povrneta red in mir in da narod ne bi več trpel, da neha dajati nepotrebne žrtve. Ali vi morate poznati tudi vaš položaj: vsako jutro, ko se zbudite, morate sebi reči, da ste sužnji!“

„Tako nam še nihče ni govoril kot vi, gospod poročnik,“ mi je dejal nekdo med vojaki. „Sedaj tudi razumemo, zakaj greste vedno prvi, na čelu kolone, ko gremo v „hajko“, a ne kot drugi, ki se drže bolj zadaj!“

„Tako sem se naučil pri Dobrovoljcih, kjer so starešine vedno na čelu!“

„Štefek, moja glava je toliko vredna kot tvoja in če je božja volja, lahko izgubim življenje, pa ne vem, kam naj bi se skrila! Glej, fant moj, da ne boš nikoli nosil sovražstva v srcu, pa bo vse dobro in prav!“

Veselih src smo se vrnili v četo.

Slutil sem, kot sem že rekel, da moja barva ni bila vsem všeč, a malo sem si belil glavo s takimi in podobnimi malenkostmi. Čistega srca sem hodil po Borovnici in z zavestjo, da opravljam važno delo, da gradim tam, kjer so drugi rušili in podirali, a bili „izbranci božji“! Prebil sem led med boreci in seboj; vedel sem da jih držim v roki, da bi šli za menoj, kamorkoli bi jih popeljal!

Tu in tam sva se srečala z dekletom O. in se mило pogledala, a druga ni bilo med nama. Dekle, lepo dekle O., s čudovitim, globokim glasom, je bila odlična gledališka igralka in je na predstavi Kociprove drame „Šentjurjevski provizor“ igrala duhovnikovo mater. To je bilo na Vrhniki. Zavedal sem se, da bi bila nesrečna z menoj, saj sem se ves predal četi in borecem, samo njim, ker sem želel in hotel, da bi vsi živi in zdravi dočakali konca vojne, ki se je bližal.

„Pusti lepe sanje“ sem si dejal in dekle O. še mileje gledal.

Poveljnik Šabić je šel skoro vsako soboto in nedeljo v Ljubljano k družini. Nisem mu tega prav nič zameril, saj je tudi v meni vse sililo, da bi imel družino. A kot sem že rekel, dalje od milih pogledov ni šlo! „Kdo bi se zaljubljal in ženil med vojno in pod okupacijo? Naj to delajo O.R.-ovci v Ljubljani, če hočejo!“

A fantje na vasi so peli: „Po polju že rožce cvetejo, oja, cvetejo...“

Nekega poletnega nedeljskega predpoldneva je stopil v četno pisarno nižji vodnik L. in me zaprosil za celodnevno objavo, ker je brat prišel na obisk. A njegov brat je bil borec Vukovega udarnega bataljona; in te smo spoštovali.

„Saj niste danes v službi! Pojdite brez objave, a vrnite se najkasneje do desetih zvečer, kot vsi drugi!“

Pozdravil je in odšel. Vedel sem, da je ta nižji vodnik govoril borcem proti meni, češ, da sem hujši kot Prus in da hodim samo k župnikovim mašam, a nikoli h kaplanovi! „Tu smo, torej“, sem si dejal.

Nedelja je potekla mirno in tiho, še „divji lovci“ niso streljali, tisti naši borci, ki so nad Borovnico na hribu imeli flake. Popoldne smo šli v patrolo s štefkom in Turšičem, vsi oboroženi z brzostrelkami. Obšli smo vse bunkerje, povsod red in mir. Fantje so bili veseli našega „obiska“, ker jim je razbil monotonijo. Postali smo kakšne pol ure v vsakem bunkerju in se pod večer vrnili v četo. Dežurni ni imel nikakršnih novic, le to, da se bo poveljnik Šabić vrnil šele drugi dan proti večeru, tako je javil iz Ljubljane.

„Grem pogledat k Majaronovim, če je družina pustila kaj žgancev zame,“ sem dejal dežurnemu. „Če bo kaj sile, pa me pokličite!“

Vrnil sem se v četo točno ob pol desetih zvečer miren in zadovoljen. Kar se vrne večerna patrola in mi vodja pové, da nižji vodnik L. in njegov brat popivata v neki ofarski gostilni tik Podpeči, da sta že močno vinjena in da se vodnik baha pred pivci, samimi ofarji, kako me bo ugnal v kozji rog in to še ta večer! Pokličem drugega, starejšega vodnika, in mu naročim, ker je ura deset že minila, naj vzame tri dobro oborožene vojake in gre v tisto „frdamano“ ofarsko „oštarijo“, da pripelje oba vinjena brata v četo, če ne z lepa pa z grda!

Resnično sem se zbal za njih življenje. Hoditi ponoči in še vinjen povrh; lahko padeta partizanom v pest in — zbogom na veke. Tu ni bilo samo vprašanje vojaške discipline, žalitve višjega, pijanost in ofarska družba in kaj vem še kaj. Življenje je dragocena stvar in moja odgovornost še večja.

Po dolgem času se je patrola vrnila praznih rok, brez pijanih bratov.

„Nižji vodnik L. je le preklinjal, da so se menda vsi hudobci krohotali v peklu,“ mi je povedal vodja patrole in še dodal, kar je ta pijani nižji vodnik kričal o meni: „Naj se pobere, odkoder je prišel! V Srbijo, v Bosno, če hoče, a v Borovnici ne bo več dolgo ostal...živ namreč!“ Da so se ofarji muzali in smejali, pijoč tisto smrdljivo brozgo in šmarnico!

V meni je vse vzkípelo. Poklical sem, oziroma zbudil iz mirnega spanja štefka in Turšiča, moja stalna spremljevalca, jima dal brzostrelki in par bomb. „Pot bo dolga, fanta moja, in mogoče bo prišlo do praske!“

„Ne bojiva se tistega nižjega vodnika; saj ga ni kaj prida; pol pedi komaj! Nam vojakom vedno tišči in sili pod nos, da je bil že v Vaških strazah in da se ne boji nikogar, posebno pa še vas ne, gospod poročnik!“

In smo šli. Večer je bil lep, nebo polno trepetajočih zvezd, tu in tam je zaskovikala sova in preplašen zajec skočil iz detelje.

„Še nikoli nisem bil v Podpeči; je še dolga pot?“

„Par minut še,“ je dejal Turšič in že smo na daljavo nekaj sto me-

trov zagledali bolj bajti podobno poslopje. Okna so bila skrbno zagrnjena. Da ni zalajal domači pes, skoro ne bi vedeli, da že stojimo pred durmi.

„Pripravita brzostrelki, odpnita peteljina in na moj pozdrav roke kviku, bodita pripravljena na vse! Ne streljajta na brata, samo vodniku, če že ne more biti drugače, naj eden vaju spusti malo svinca pod noge!“

Odloputnil sem z ного vrata in že smo stali v sobi med samimi pijanci. „Tu sem, gospod nižji vodnik, ker brez mene ne morete in nečete domov v četo!“

Zagrabil sem ga za vrat in ga vzdignil izza mize. Komaj se je držal na nogah. Zvezali smo mu roki in ga tirali, tako pijanega in polnega šmarnice, po poti nazaj. Ko smo ga vezali, so ofarji porabili priliko in jo ucvrli iz smrdljive beznice. A brat je hodil, malo se opotekaje, mirno kot jagnje in brez besed. Vodnik L. je le momljal skozi zobe, „da mi bo že pokazal“.

„Figo boš pokazal in nič drugega“, mu je dejal Turšič in ga potegnil k sebi, da ne bi padel.

Tako smo se vrnili v četo, menda čez polnoč. Spravili smo oba v „arest“, vodniku smo odvezali roki, da je lahko mahal z njimi in tolkel po vratih in preklinjal.

„Te bo že minilo,“ sem si mislil in povabil oba moja spremljevalca na kozarček domačega hrušoveca, ki sta ga pošteno zaslužila.

Korajžni pa ste, gospod poročnik,“ mi je dejal Turšič in se smejal.

„Saj sta bila vidva z menoj. Ti in štefek sta bila moja korajža!“

Drugo jutro sem spustil brata, da bi se na pol trezen in ves boječ lahko vrnil v Vukov udarni bataljon. Nisem stvari proti njemu tiral dalje; saj ni bil on kriv. A nižji vodnik mi bo poplačal svojo neumnost, svojo nagnusenost, svoje bahaško vedenje pred ofarji in pijanstvo... Sicer bi šla vsa moja in poveljnikova avtoriteta po vodi. Nisem ga zasovražil, le ogaben mi je postal in nagnusen!

Zjutraj sem napisal kazenski akt, obtožnico, kot zastopnik poveljnika čete in komandanta posadke v Borovnici, kot dežurni častnik v posadki in kot vodja patrole, in zahteval najstrožjo kazen; vsaj mesec dni zapora na Ljublianskem gradu in obenem prošnjo, da ga premestijo kam drugam. Dva vojaka sta ga pod stražo odpeljala v Ljubljano z obtožnico vred, a kopijo obtožnice sem poslal komandantu vrhniške skupine kot nujno.

Vojaka sta mi prinesla nazaj odgovor ljubljanskega štaba, da imam sicer prav, a naj, če le mogoče, omilim kazen, ker vodnik je bil že pri „Vaških stražah“, da je veren in borben katoličan in podobne štabске fraze! Odgovoril sem takoj, da prav zaradi tega, ker je že bil v „Vaških stražah“ in bi kot tak moral dati vzgled vsem drugim, zahtevam najstrožjo kazen. A kar se tiče vernosti in borbenosti njegovega katoliškega nazora, to vse nima nikakršne zveze z vojaško disciplino!

In ta nesrečni vodnik mi je še sporočil po teh dveh vojaki, ki sta ta „corpus delicti“ odpeljala v Ljubljano, kamor je prišel še vedno pijan in

mačkast, da me bo ob prvi priliki, ko se bova srečala nekje na terenu, ustrelil! Zasljal sem oba vojaka in poslal novi obtožilni akt v Ljubljano s pripombo, da se črnorokec prav nič ne bojim. Nisva se več videla!

Danes, po več ko tridesetih letih, ko o tem neljubem dogodku razmišljam in pišem, sem zatrdno preverjen, da bi postopal tako, kot tedaj v Borovnici. Kar me je najbolj zadelo, raztogotilo in zbolelo, je bila njegova zahrbtnost in celo podlost, ker se ni nikoli upal črhiniti besedice, tudi pred poveljnikom ne, da sem mu v napotje v Borovnici, temveč je na skrivaj in potuhnjeno hujskal borce proti meni in proti poveljniku.

Še isto dopoldne sem dobil obisk vaškega kaplana, ki je skoraj zahteval od mene, naj prekličem zahtevano kazen. Govoril je iste fraze, prišel na dan z istimi argumenti kot ljubljanski štab, kot da bi bila zveza med njimi. Z vljudno kretnjo sem mu pokazal vrata z besedami, „da iz te moke ne bo kruha“!

„Nikoli in nikjer nisem rušil vaše avtoritete, ne med vaščani, pa še manj med borci in tako ne dopuščam, da bi vi rušili poveljnिकovo in mojo avtoriteto v četi in v Borovnici.“

Odšel je poparjen in ves rdeč.

A nekega dne po tem dogodku mi je dober fant, vaščan, rekel, da ne bo nikoli več šel k spovedi k temu kaplanu, ki samo ščuje ljudi in jih hujska, a da ne ljubi nikogar!

Tiho in mirno sem gledal tega fanta, brez besed, in v meni je zasijalo sonce in spoznanje, da sem na pravi poti, na edini možni poti, ki nas lahko pripelje do zmage.

IZ DRUŠTEV

VELIKA NOČ 1977

Velikonočni praznik ima za nas borce še prav poseben pomen. Na Veliko noč, oziroma na cvetno nedeljo leta 1941. so nemški lovci preleteli naše meje, bombardirali in obstreljevali naše objekte in s tem prinesli vojno viхро v našo domovino.

Za Veliko noč leta 1945. je v nas borcih bilo polno upanja. Tedaj je bila lepa pomlad in vojna vihra se je nagibala h koncu. Čeprav smo v dvo-mih gledali v bližnjo bodočnost je v naših dušah bilo polno upanja. Nihče ni tedaj niti slutil, da bo vsem peripetijam največja tragedija šele sledila.

Bilo je za Velikonočne praznike pred 25. leti, ko smo razposlali prvo okrožnico borcem s pozivom, da se medseboj povežemo. Tista okrožnica je bila nekaka predhodnica ustanovitve naše organizacije.

Ob letošnji Veliki noči pomislimo na vse pretekle dogodke, posvetimo nekaj trenutkov naši še vedno zaslužjeni domovini, pomislimo na one, ki so danes preganjani doma, ker skušajo povedati svoja mnenja. Prisluhnimo glasu onih, ki v zaslužjenih deželah dvigajo svoje glasove in zahtevajo tisto minimalno, ki človeku daje svoje dostojanstvo — osebno svobodo. Pomislimo tudi na naše domobrance, ki so pred 32 leti odšli v večnost. Njih prosimo, da nam izprosijo moči, da bi mi ostali trdno povezani in da bo v nas vedno ostalo vsaj nekaj volje za delo pri organizaciji in za slovenstvo na splošno.

Pred nami so hudi časi, vedno močnejše skrajna levica dviga svojo pest in grozi svobodnemu svetu — ta pa vsega tega ne vidi, ker je utopljen in zaverovan sam vase in v svoj materializem. Gorje svobodi in demokraciji, če se svobodni sveta ne zdramijo in če oni, ki poznajo mednarodno suženstvo ne bodo storili svoje dolžnosti in nenehno dopovedovali, kaj se lahko zgodi, ako ne bomo pravočasno stopili na plan v odprto borbo proti tiranijam.

Ob tem premišljevanju voščimo vsem članom in njihovim družinam „VESELO ALELUJO“, s prošnjo, da vstali Zveličar razlije svojega žegna na vse.

za gl. odbor Tabor-aSPB
Ivan Palčič

MAREC 1977

Vsi vemo, da papir vse prenese; zgodovinske laži, gnusne potvorbe in čiste izmišljotine. Javna tajnost je, da je progresivno zgodovinopisje odprto zgodovinskim lažem in potvorbam morda še bolj kot takozvano reakcionarno zgodovinopisje. Dober primer je progresivno rdeče pisanje v Sovjetiji o Stalinu pred in po nastopu Hruščeva. Najprej je njegovo „svetniško“ truplo počivalo v Leninovem mavzoleju, po Hruščevem nastopu so pa njegove „grešne“ kosti zmetali in pokopali na gmajni.

Poglejmo na zgodovinsko resnico naših jugoslovanskih progresivnih pisateljev o Sovjetski zvezi pred in po sporu s Stalinom.

Pred sporom so slavili Stalina, sovjetsko partijo, zvezo sovjetskih narodov in bratstvo svobodnih ljudi. Partizanska pesmarica je navduševala naš narod z geslom „...z ruskih step veliki Stalin kliče zmagovito, z naših gora se odziva mu tovariš Tito...v boj za rodni dom, v boj za Stalina...“

Po sporu je pa Tito takole dokumentiral Stalinovo bratstvo svobodnih ljudi: „V Sovjetiji ni demokracije; dejansko vlada vse republike le ena narodnost: Ruska; vse druge republike in narodnosti so po navodilih komunističnih voditeljev iz Moskve podvržene uničenju in ruski asimilaciji. V Rusiji je človek zgolj številka, ljudstvo pa brezimna množica, ki je prisiljena ubogati. Nikdar se do sedaj v zgodovini ni ravnalo z ljudstvom tako nečlovečansko, kakor se danes v Rusiji.“ To so izjave tovariša Tita.

Izročitev in pokol domobranske vojske do Kocbekove javne izjave v letu 1975 nista bila znana nobenemu progresivnemu zgodovinarju v domovini; vseh trideset let je ta zgodovinska resnica bila proglašena za zgodovinsko laž, ki so se je izmislili lažnivi emigrantski pisuni. Po Kocbekovi izjavi je pa ta zgodovinska laž bila neuradno sprejeta v seznam zgodovinskih resnic.

Prvič je progresivni rdeči zgodovinar Jože Vidic priznal, da so Angleži izročili partizanski vojski „nekaj tisoč“ domobrancev. Vendar pravi, da niti eden od njih ni bil zaklan, ali zverinsko umorjen ali vsaj ubit; „*bili so le usmrčeni*“; in niti eden ni bil usmrčen brez sodnega procesa; tudi niso bili vsi obsojeni na smrtno kazen; samo tisti, ki so zaslužili.

Po naših dokumentih je bilo leta 1945 po Angležih predanih in po komunističnih partizanih pobitih najmanj trinajst tisoč domobrancev, že trideset let tisoče slovenskih družin žaluje za svojimi dragimi, za očeti, sinovi, brati, katerim niti sveč ne morejo prižgati na grob, ker ga ne poznajo ali ne smejo poznati. Če še ni čas, da morilci priznajo, da so vsem tem družinam neupravičeno prizadeli strahotno gorje, je pa vsekakor že čas, da nehajo sramotiti in blatiti njihov spomin, kot je to storil Jože Vidic, uradni zgodovinar vsemogočne partije v svoji knjigi „Po sledovih črne roke“

za gl. odbor Tabora SPB
Palčič Ivan

Na rednem občnem zboru Tabora DSPB v Clevelandu dne 8. januarja 1977 je podal predsednik soborec Milan Zajec sledeče poročilo:

Iz poročil odbornikov je razvidno delovanje naše organizacije, ki so vam podana za ta občni zbor.

20 let je dolga doba za obstoj naše organizacije. Lahko smo hvaležni Bogu za vse uspehe in pomoč, da je organizacija s pomočjo svojih članov lahko vršila odgovorno poslanstvo kljub oviram naših nasprotnikov. TABOR (DSPB) je društvo, katerega člani so domobranci, četniki in slovenski protikomunisti, ki spoštujejo Slovenske domobrance in geslo naše organizacije, ki je BOG — NAROD — DOMOVINA: iz teh treh besed izžareva idejno prepričanje pomorjenih domobrancev, ki so svoj Slovenski narod in domovino tako ljubili, da so brez pomisleka na žrtve in svoja življenja prišli za orožje in se postavili v bran brezbožnemu komunizmu, ki je moral poštene Slovence in zanelil komunistično revolucijo v Sloveniji. Do 15.000 teh junakov počiva v skritih grobovih širom Slovenije, ki so jih Titovi partizani po strašnem mučenju in brez zaslišanja ali sodnega postopka poklali in zmetali v skupna grobišča: Kočevski Rog, Teharje in druge kraje morišč. Komunisti tajijo in molčijo o tem zločinu, ker jih je strah nedolžne krvi, ki vpije po pravični sodbi. Prepustimo to sodbo Bogu, ki je pravičen. Tabor pa nadaljuje borbo proti komunizmu. Ne z orožjem v roki, pač

pa razkriva laž in zločine komunizma in ohranja čist spomin na pomorjene domobrance in četnike. Branimo domobransko čast in čast gen. Leona Rupnika. Bodimo ponosni, da vršimo to poslanstvo, in naj nas ne moti, da nimamo veliko simpatije in podpore do tistih slojev ljudi protikomunistične emigracije, od katerih bi po pravici največ pričakovali! Bili so v času komunistične revolucije v Sloveniji svetovalci pri organiziranju borbe proti komunizmu in danes uživajo v svobodi udobno življenje po zaslugi domobrancev, ki so s krvavo borbo prebili obroč partizanov in odrpli pot v svobodo. Ni porazno za nas, če smo prezirani in ovirani pri našem delu od izgnanih pristašev politike in stranke. Sramotno pa je za tiste, ki iz sovraštva nimajo ne poštenja ne hvaležnosti za kar so po moralki dolžni.

Kot sem že omenil, požrtvovalnosti Slovenskih domobrancev z generalom Rupnikom na čelu, ki so pod znakom Slovenske trobojnice in geslom BOG — NAROD — DOMOVINA ponosno stopili na plan, ni zadržal ne dež, ne sneg, ne temna noč ne vroče sonce. Domobranci so branili slovenski narod in domovino širom Slovenije, kjerkoli so se pojavili Titovi partizani. Bodimo ponosni na te junake in ne ozirajmo se na ovire tistih, ki se v nas zaletavajo! Oni so v primeru našega poslanstva zelo majhni in slabotni. Zato še z večjo vnemo nadaljujmo delo, ki je koristno Slovenskemu narodu, in domobranski ideji; bolnim in ranjenim domobrancem, ki so potrebni naše materialne in moralne pomoči pa v oporo. In teh je vedno več med nami. Tudi ne nehajmo prikazovati svobodnemu svetu zločinov Titovih slovenskih komunistov, ki so jih izvršili nad slovenskim narodom v času komunistične revolucije in po njej; posebno s pokolom 15.000 slovenskih domobrancev v letu 1945.

Kot vsemu odboru, tako tudi vam, dragi člani, najlepša hvala za sodelovanje in pomoč pri delu organizacije, za BOGA — NAROD — DOMOVINO.

Milan Zajec

OBČNI ZBOR PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV TABOR V TORONTU

Dne 23. januarja 1977 se je vršil redni občni zbor Taborjanov v Torontu. Po poročilih odbora je bila volitev novega tajnika, načrti za bodoče delo in debata.

Ker se je bivši tajnik Meglič preselil iz Toronta, je njegovo mesto prevzel sedanji podpredsednik Marjan Novak, a mesto podpredsednika je prevzel dr. P. Urbanc. Tako je s temi dopolnili ostal v celoti prejšnji odbor društva.

Za novo poslovno leto je predviden sledeči program:

V mesecu marcu se izvede akcija zbiranja fonda za invalide (je že v teku).

29. maja 1977 bo skupna sv. maša za vse člane in njih družine, a po sv. maši skupno kosilo v dvorani pri Brezmadežni v New Torontu.

4. junija proslava za vse žrtve padle v zadnji vojni s sv. mašo v New Torontu.

Meseca septembra je vsako leto romanje na kraj Kanadskih mučenec v Midland in bo letos tudi druga obletnica „Spominskega križa“ v tem kraju, kjer se bomo spomnili vseh žrtev pomorjenih v zadnji vojni. Na to romanje pride nad 1000 Slovencev.

Predsednik Babič je dal v svojem poročilu predlog, da se skliče sestanek naše mladine pod imenom „Kongres slovenske mladine“ na Pristavi pri Clevelandu, USA in to po možnosti že letos. Naproša se gl. odbor Tabora, da se ta predlog uresniči, ker smatra, da je to edina možnost povezave naše mladine.

Naproša se, da se čim prej zbere denar naročnine za glasilo Tabor, da ga tako potom blagajnika pošlje v Argentino.

Naročene so sv. maše za obletnice smrti generala Rupnika in škofa Rožmana.

Ob zaključku je predsednik Babič pozval navzoče k skupnemu sodelovanju in zmolila se je kratka molitev.

Društvo Tabor v Clevelandu ima letošnjo spominsko proslavo na Orlovem Vrhu v nedeljo 26. junija 1977.

Na predlog društva Tabor v Clevelandu je bil sprejeta misel, da se objavi v Taboru sledeče: „Naprošajo se vse krajevne organizacije Tabora, da sporoče imena domobrancev ali protikomunističnih borcev, ki so potrebni pomoči, in da te sezname pošljejo glavnemu odboru Tabora.“

Eden od važnih sklepov ustanovitve naše organizacije je bil: *Pomagati našim potrebnim; in tega se bomo držali.*

V Taboru št. 1-2/77. na strani 40 je bilo nekam čudno, oziroma nerodno objavljeno poročilo o družabni prireditvi, ki jo je imelo društvo Tabor iz Clevelanda dne 16. oktobra 1976. Poročevalec je hotel povedati, da je preštevanje dobička (ki je navadno precejšen) važno, ker s tem od prireditve lahko več ostane za invalidski sklad, to je za naše potrebne. Prav zaradi tega prirejamo te družabne prireditve; eno spomladi in drugo jeseni.

Opozorilo: Ne pošiljajte denarja v pismih

Ker je pošiljanje denarja v pismih prepovedano tudi če je pismo poslano priporočeno, ni mogoče reklamirati na pošti. Zato Vas prosimo, da denarja ne pošiljajte v pismih, pač pa priložite ček na ime in naslov onega, ki je upravičen sprejeti denar.

Kočevje

IV.

In Majka Jugovića toži, plaka,
grobove išče dece svoje mile;
v gozdovih mračnih našle so jo vile,
nad mrtvim srcem mladega junaka.

Prišla od daleč je v tej smrtni uri
med svojce svoje, sestre, brate
in vsem prinesla je darove zlate
iz krajev svetih, kjer cveto božuri.

Ne išči, Majko, tu ni več grobov,
le skupna jama, Golgota, morišče
in ves ta kraj je žalostno grobišče
brez sveč in križev, brez zvonov.

Ko strojnice so nehale regljati,
prišli so z dinamitom Kajnovi sinovi;
razsuti, bratje, vaši so grobovi,
a vse ste dali, kar ste mogli dati!

V.

O, Sitnica in Ibar, stari Ras,
poglavja svetla davne zgodovine;
prinesli ste nam, bratje, na naš Kras
ta košček vaše — naše domovine.

In vstajajo pred nami živi mučeniki,
ki padli v boju za božansko misel so, Vstajenje;
to niso knjige, freske, stari spomeniki,
a vera je, ljubezen, kosovsko trpljenje.

In ni bilo med vami Jude Iškarjota,
ki Krista je prodal za gnusne srebrnike,
tako bila so svetla, čista vaša pota,
postavili povsod le božje ste mejnike.

In ti mejniki božji bodo v nas ostali,
oči te vaše, srca polna žara,
potomcem bodo svetli ideali,
mučenci naši, bratje Hilandara.

VI.

In tu zdaj sami ste v teh temnih logih,
roké ste dali v borbi si in v smrti,
prekrivajo vas skupni žalni prti,
ta strašna, zadnja žrtev vseh ubogih.

Odrekli ste se vsemu, kar življenje nudi,
nosili križ izdajstva in sramote,
a v srcih pot Resnice in lepote,
da vse bi dali svoji rodni grudi.

Ko danes, starec, gledam vaša lica,
pomlad to divno, posvečeno Bogu,
zavpil bi vragu — rdečemu trinogu:
Ubil mladost si, peče te resnica!

Ta strašna brezna in prepadi,
človeška noga tod ne hodi,
le vest zločincev v mraku blodi,
a srca njihova so podli gadi.

Gozdovi, brezna, jame, jame...
ubitih src zamolkli vzdih,
čuj, angelov koraki tihi
prinašajo jim v dar ciklame.

MNENJA IN VRENJA

BRANJE

Prejeli smo in priporočamo:

France Balantič: ZBRANO DELO. — Uredil, vinjete narisal in opremil France Papež. Izdala kot svojo 100. publikacijo v Cankarjevem letu 1976 Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu. — Tisk in vezava Editorial Baraga SRL, Buenos Aires, Argentina. — Str. 240. Cena: broširana \$ 500.—, v platno vezana \$ 700.—

Wilhelm Hünermann VINCENCIJ PAVELSKI (Oče ubogih). — Baragovo misijonišče, Argentina, 1976. — Str. 200. Cena: broširana \$ 400.—, v platno vezana \$ 600.— (Ni povedano, kdo je oskrbel dober prevod.)

MEDDOBJE. — Splošnokulturna revija, leto XV, št. 3-4, letnik 1975. 97./98. publikacija Slovenske kulturne akcije v Buenos Airesu, dotiskana v

decembru 1976. — Urednik France Papež, ki je zvezek tudi opremil. Vsebina: Uvodnik: France Papež, El desafío de Ivan Cankar. Poezija in proza: Bert Pribac, Polna vreča sanj. Vinko Beličič, Seme ognja; Temni se, temni. Milena Merlak, Brez naslova in še druge; Demostenes in njegova žena. Jože Krivec, Zemlja umira. Karel Rakovec, Soneti. Ted Kramolc, Kurir (Proza); Marjetice (Pesem). Vladimir Kos, Tri pesmi; Praznovanje. Marjan Jakopič, Pesmi. Julius Slowacki-Tine Debeljak, Dve pesmi. — Razprave: France Papež, Motiv doma in zdomstva pri Ivanu Cankarju. Lev Detela, Cankarjev umetniški svet lepote, privlačnosti in ljubezni. Milan opušar, Marija in sodobnost. — Kritike in presoje: Vinko Brumen, Filozof France Veber predstavljen svetu. — Sporočila: Jože Cukale, Solženicin v Kalkuti. — Srečanja: Lev Detela, V ognju groze plapolam. — Pogledi Vinko Brumen, Zakaj več ne pišemo? Lev Detela, Pesniški svet Vena Tauferja. — Umetniška priloga: France Gorše, Dela. Bara Remec, Osnutek za naslovno stran knjige: Tine Debeljak, Šopek Cankarjevih pisem.

Rev. dr. Fr. Blatnik

Misijonar Majcen opisuje svoj izgon

(A. D., 30. 9. 1976) — Tole pismo je poslal svojemu sobratu v Evropo:

„Pred tremi leti sem Ti bil pisal o Alfa dnevu (3. X. 1952) naše vietnamske salezijanske misijonske zgodovine. Dolga je bila ta cesta 24-letnega misijonarjenja od tega prvega kilometerskega kamna.

Ta mesec julij pa je ljubi Bog z Omega dnevom postavil piko vietnamskim misijonom in misijonarjem. Najprej sta odšli zadnji dve salezijanski sestri, potem pa vsi drugi. Meni so vsi želeli, da bi mogel ostati, najbolj pa mladi Vietnamci.

V nedeljo, 11. julija, sem začel svoj dvanajsti noviciat s 13 novinci. Sestavlil sem praktična predavanja, staro in novo, pa tudi najnovejše o življenju v socialistični republiki. Novinci, ki so prejšnje leto obiskovali državno šolo, so bili zelo odprti in me močno cenili. Imel sem najlepše upanje, da bo šlo vse dobro.

Na žalost je veselje bilo kaj kratko. V sredo, 27. julija, so mi na vladi povedali, da so odločili, da morajo vsi, ki so dobili vstopno vizo od „amerikanskih umazancev“, zaprositi za odhodno dovoljenje, pozneje pa da bodo zopet lahko zaprosili za vrnitev.

„Zbogom, zbogom, Abraham!“

Tako se je končalo moje 12-dnevno vodstvo zadnjega noviciata. V petek, 23. julija, sem somaševal za novince in sobrate iz drugih hiš ter

imel zadnji govor. Šli smo k zajtrku, potem pa na avto. Srca so se trgala, iz vseh oči je deževalo, usta so nemela, le kak medel „Zbogom, zbogom, Abraham!“ je bilo slišati. Nepopisni in nepozabni trenutki. V letopisih bo pisalo: „Prvi in zadnji misijonar je odšel in pustil nas Vietnamece same.“

Prvi blagoslov sva dala z g. Giacominom 2. oktobra 1952 naši družini v Hanoju. Dne 23. julija pa sem zopet dvignil svojo roko, da blagoslovim to mlado salezijansko družino, ki šteje kakih 130 sobratov, po večini mojih nekdanjih novincev.

Na letališču sem se zopet srečal z 8 misijonarji Pariške družbe za zunanje misijone in z zadnjim francoskim jezuitom. Že prejšnji dan sem bil pri njih na poslovilnem kosilu. Prišel je tudi saigonski škof, ki se je pariškim misijonarjem, ki so skoraj 300 let uspešno delovali v Vietnamu, lepo zahvalil. „Sedaj imamo 24 škofov,“ je rekel, „več tisoč duhovnikov, redovnikov in redovnic in malo manj kot tri milijone katoličanov. Hvala vam, vrli misijonarji! Pa tudi vam, salezijancem in jezuitom, ki ste bili manj časa pri nas, pa ste mnogo naredili, kar ste zgradili, se pa ne bo podrlo, marveč bo še naprej rastle. Imejte zaupanje.“

Meni osebno je pa rekel: „Iskal sem Vas v Thu Duku in v Tan Haju, pa Vas nisem dobil, zato sem vesel, da ste tukaj. Rad bi se Vam zahvalil za vse, kar ste dobrega storili v Vietnamu. Bodite prepričani, da ste dobro delali. Vaši vietnamski sobratje so polni upanja in bodo Vaše delo po Vaših smernicah uspešno nadaljevali.“

Končno smo po zelo natančnih preiskavah naše borne prtljage — saj nisem vzel kaj prida s seboj, le nekaj perila in fotografij — zlezli v francosko letalo. V srcu sem ponavljal blagoslov Marije Pomočnice njim, ki so tam ostali. Mladi vietnamski sobratje žive sicer v negotovosti, a imajo na razpolago dva vira milosti: Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu in Marijo. To so bile zadnje besede, ki sem jih jim govoril, in zadnji utripi mojega misijonskega srca. Grenka bolečina se je mešala z žarom zaupne ljubezni. Adijo, dragi Vietnam, za vedno. Zbogom, God Bless You! Bog te blagoslovi!

V Hong Kongu lepo sprejet

Ob pol treh sem bil v Bangkoku, siamski prestolnici, kjer sta me čakala dva sobrata. Odpeljali smo se v zavod Dominika Savia, kjer so me zares bratsko sprejeli in sem se lepo odpočil. Pri Air Siam so mi kupili letalski listek do Hong Konga, saj sem bil brez ficka, kamor sem prišel 27. julija. Sprejel me je provincial g. John Wau in več sobratov, med njimi trije „prvi cvetovi“ mojega svoječasnega delovanja v Kunmingu na Kitajskem. Res nepozaben ta bratski sprejem! Provincial me je pohvalil, da že znam po mandarinsko (kitajski pismeni jezik). Z ljubeznijo se je spominjal mojih glavnih postaj: Leta 1935 sem dospel v Hong Kong, nato pa odrinil h g. Kerecu v Kunming, od tam sem se kot izgnanec 1951 vr-

nil v Hong Kong in 1952 odšel v Hanoi, od tam pa 1956 v Južni Vietnam, kjer sem deloval 20 nepretrganih let.

Bil sem in sem še močno zdelan, a zdaj počivam, da pridem zopet k sebi. Sram bi me bilo in težko bi prenašal, če bi na večer svojega življenja padel komu v breme. Res pa je, da sta mi delo in leta zglodali zdravje. Boga in Marijo Pomočnico prosim, naj vse tako uredita, da bo prav na vse strani.

Zelo radi bi me imeli na Formozi, ker znam mandarinsko kitajščino, pa mi je kot Jugoslovanu pot tja zaprta. Tukajšnjo kantonščino slabo obvladam, angleščina sama pa je za ta angleški teritorij precej nezadostna. Vabijo me tudi v portugalsko kolonijo Macau, kjer imamo več zavodov. Tam imam več znanih sobratov, ker sem tam deloval eno leto. Moram pa priznati, da mi je portugalščina na žalost močno izplahnela.

Želi ostati zvest misijonskemu idealu

Dvainštiridesetletno delo v misijonih, težave vseh vrst, uspehi in neuspehi so moj misijonski ideal, ki je začel brsteti že v noviciatu leta 1924, le še bolj poglobili in utrdili. Zato bi mu rad do konca ostal zvest.

Iz Rima je prišlo pismo vrhovnega predstojnika, ki mi izraža svojo dobrodošlico, hkrati pa tukajšnjim sobratom naroča, naj zelo skrbijo za moje zdravje.“

Meni je pisal 2. septembra:

„Prejel sem Vaš ček z darovi misijonskih prijateljev tam pri vas. Vam in vsem dragim dobrotnikom se prav lepo zahvaljujem, da mi pomagata, da malo k sebi pridem. Sem sem prišel zares kot cerkvena miš ubog. Saj si revnim sobratom tam v Vietnamu nisem upal kaj odvzeti, kar bi njim bilo potrebno. Z g. Massiminom tukaj se zdaj prizadevava, da kaj skupaj spraviva, da jim od časa do časa pošljeva za njih potrebe.

Smo pustili tam večinoma mlade salezijance, ki so še v formaciji: novince, klerike, ki študirajo College, in bogoslovce. Seveda obdelujejo polje in vrt, pa to za vse potrebe ni zadosti. Zato sem dobrotnikom za vsako pomoč zelo hvaležen. Če sam ne morem več delovati v Vietnamu, bi pa vsaj rad pomagal tistim, ki še morejo tam širiti božje kraljestvo.“

Z izgonom iz Vietnama se je zaključilo tretje važno poglavje v življenju misijonarja Majcena. Prvo se je končalo, ko so ga z msgr. Kerecom in slovenskimi oo. lazaristi vred izgnali iz Kunminga na Kitajskem leta 1951, drugo leta 1956, ko je moral z vsemi svojimi sobrati iz Hanoia bežati v Južni Vietnam. Vse trikrat je bil brezbožni komunizem, ki je prekinil njegov misijonski apostolat.

Slovenski misijonski prijatelji ste z zanimanjem in ljubeznijo spremljali njegovo delovanje. Veselili ste se njegovih uspehov, a tudi v težavah, potrebah in stiskah ga niste nikoli zapustili. Pomagajmo mu še sedaj, da ostane „do konca zvest svojemu misijonskemu poklicu,“ kakor želi.

Dr. Vekoslav Kisovec

Dne 8. marca t. l. je v Trstu umrl dr. Vekoslav Kisovec. Pokojnik je bil najbrž starosta naše povojne emigracije, saj bi dne 7. maja t. l. dopolnil 92 let. Bil je mednarodno poznani odvetnik, član jugoslovanske delegacije na mirovnih pogajanjih po prvi svetovni vojni in član direktorija poznane mednarodne veleblagovnice med obema vojnama v Belgradu. Po vojni je prišel v Argentino, kjer je potem še dolga leta deloval v podružnici iste veleblagovnice v mestu Mar del Plata. Po upokojitvi se je za stalno presešil v Trst, kjer ga je sedaj v visoki starosti sredi zavidljive mladostne dejavnosti smrt resnično presenetila. Za njim žalujejo vdova ga. Anita, dva sinova in številni prijatelji tudi v Argentini. Ko pokojnikovi družini izražamo naše sožalje, prosimo Vsemogočnega, naj mu bo bogato plačilo za vsa dobra dela, ki jih je za bližnjega, pa tudi za svoj narod nakopičil v teku dolgih let svojega življenja!

Š. Slak

Upravna reforma, ali zakrivanje zločina

Vsak sistem, vsaka uprava je podvržena reformi. V vsakem sistemu je nujno spreminjati stvari, ki so zaostale; ki ne odgovarjajo spremembam časa ali ljudem, ki z reformo hočejo sistem izboljšati ali ga vsaj prilagoditi svojim ciljem, ki so lahko zelo različni. Vprašanje je samo, kaj je resničen cilj reforme.

V domovini so „reforme“ na dnevnem redu že več kot 30 let, kar običajno smatramo za poiskuse izboljšati komunistično ekonomijo. Tako so po vojni in revoluciji komunisti „reformirali“ tudi javno upravo. Ukinili so obstoj nekdanjih občin in jih povečali v večje s sedeži v trgih ali mestih. Preimenovali so vasi in trge pod pretvezo, da so nosila nemška imena (npr. Rajhenburg v Brestanico), ali pa so se imenovala po svetnikih.

Ukinili so tudi precej manjših podeželskih šol in po ameriškem sistemu mešanja ras vozijo z avtobusi otroke v oddaljene šole. Namen šolske integracije v Združenih državah je prisiljen način ustvarjanja tolerance med črnimi in belimi Amerikanci, kar naj bi vodilo do dokončne mešane rase, za kar pa Amerikanci bele polti niso nič navdušeni. Na Slovenskem je namen čisto drugačen; se pravi izrazito ideološko pobarvan.

Vsi vemo, da so komunisti in njih sodelavci (ali če hočete uporabiti

njihov izraz: „koristna budala“) imeli svoje centre in podporo samo v mestih, trgih in večjih krajih. Torej tam, kjer je bila „boljša družba“. (Ali ni točno tako povsod po svetu — od Koreje do Angole?) „Zaostali“ narod izven teh centrov je bil protikomunističen. Da torej otroke umaknejo iz območja „reakcionarnega“ vaškega okolja in vpliva cerkve, je nujno, da jih pomešajo med otroke „naprednega“ meščanstva; vse drugo pa bo uredila šola. Nekoč sem nekje videl zapisano, da je slovit jezuit rekel: „Daj mi v šolo otroka do četrtega razreda, potem se ne bojim več za njegovo vzgojo...!“ To je po mojem prepričanju sicer prevelik optimizem, dasi ima trditev veliko resnice.

Nič manj važno kot to pa je dejstvo, da so ukinili mnoge pred vojno obstoječe občine. Preuredili so vasi in zamenjali hišne številke po vaseh. To, zlasti spreminjanje hišnih števil, je posebno važna za komunistične oblasti. Tako občine, na katere se sklicuje emigracija, enostavno nikjer ni.

Mnogo družin so komunisti med revolucijo in po njej v celoti pobili. Neštetim družinam so pobili vse moške. Kjer so ostali v tujini otroci, so k sebi vzeli še starše. Za Slovenijo teh ljudi ni več in so izbrisani s pripombo, „da so bili žrtve vojne in revolucije“!

Mnogo ljudi je torej izginilo med revolucijo in veliko so jih poklali po njej. Hiše so ostale prazne, razpadle; bile so podržavljene, ali so se jih polastili, oziroma jih je komunistična partija podarila svojim zvestim, ki so prišli iz drugih delov Slovenije, npr. iz Štajerske, Prekmurja in največ iz Slovenskega Primorja, ali pa so se v njih naselili „južni bratje“, ki so se poročili s Slovenkami, ker so vse fante-domobrance, zlasti po Dolenjski in Notranjski, po zmagi komunisti poklali.

Po župniščih so zaplenili matične knjige in uredili posebne urade. Vprašanje je, koliko pobitih ljudi je iz teh knjig „izginilo“, da ne bodo kakemu bodočemu zgodovinarju delale „preglavice“ pri iskanju resnične statistike prebivalstva iz te dobe.

Tako je bilo najbolj enostavno zakriti velezločin nad narodom. Ukiniti občine in spremeniti hišne številke. Imena sedanjih prebivalcev dostikrat nimajo nič skupnega, ali pa zelo malo s tistimi tisoči pobitih med in po revoluciji.

S povečanjem občin je v zvezi prej omenjeno dejstvo, da so v vseh večjih krajih bila ofarsko-komunistična gnezda. Tako „zgodovinarji“ doma ponarejajo podobo občin; se pravi, da je bilo v njih več partizanov, kot jih je v resnici bilo. Če bi namreč delali statistiko partizansko-domobranskega prebivalstva, bi bilo po starem razmerju neizpodbitno dokazano, da so komunisti imeli zaslobo samo v meščanski buržoaziji, domobranstvo pa je bilo izrazito kmečko-proletarsko. Ta pa bi bila porazna slika za komunistično propagando. Zato se še vedno zaganjajo v mrtve domobrance kot privezani psi v strašilo; in to strašilo je — RESNICA!

In Slovenci...?

Edina in edinstvena emigrantska časnikarska agencija FCI v Londonu, ki jo vodi na naših straneh že opetovano citirani Josef Josten, poznani češki časnikar in bivši tajnik mučeniškega zunanjega ministra Jana Masaryka, v svojem biltenu meseca marca t. l. poroča, da je iz Beograda prejela pismo z 92 podpisi jugoslovanskih osebnosti, ki podpirajo in se istovetijo s poznano češkoslovaško **Listino 77**.

Med 92 Jugoslovani, ki so izjavo podpisali in nekateri dali tudi svoj natančen naslov, so vseučiliški profesorji, pisatelji, pesniki, časnikarji, producenti, študentje, filozofi, igralci, umetniki, pravniki, tehniki, en ravnatelj tiskovnega podjetja, tajnik francosko-jugoslovanskega društva itd., itd.

Med mednarodno poznanimi osebnostmi je hraber pravnik in branilec jugoslovanskih borcev za svobodo **Srdja Popović**, ki je tudi že sam stal pred sodiščem. **Dr. Svetlana Knjaževa** je ravnateljica jugoslovanskega Inštituta za filozofijo. **Milisav Savić** je glavni urednik in izdajatelj revije „Literarna reč“. **Živojin Pavlović** je poznani filmski producent in dramaturg, prav tako kot **Lazar Stojanović**. Med podpisniki je najmanj deset vseučiliških profesorjev, večinoma z belgrajske univerze...

Toda... med temi 92 podpisniki, ki jih FCI agencija poimensko navaja, žal ne moremo izslediti niti enega slovenska priimka, kaj šele, da bi med njimi srečali neko poznano slovensko osebnost...

Nam bo FCI agencija s tem lahko postregla v bodočih seznamih podpisnikov?? Sel, ki je pismo spravil do Londona, je svojemu zaupniku namreč poročal, da se kampanja nadaljuje in da sedaj zbirajo podpise tudi v drugih deželah Jugoslavije.

Težko namreč verjamemo, da je vsem Slovincem Tito — očka, kot je metropolitu Pogačniku...

IZ PISEM

Brentwood, 27. decembra 1976

Dragi gospod Koritnik in „Taborska“ skupina!

Vaše cenjeno pismo z vsebino in prilogo me je v dno duše presenetilo. Čestitam vašim idealom in globoki veri, ki žari iz Vaših vrstic. Niste bili domobranci zaman. Še gori v vaših srcih plamen, ki je bil prižgan na slovanskih tleh v letih krvavih borb za obstoj domačije in vsega, kar je naša slovenska zemlja dobrega premogla. Ponosen sem na vašo skupino! Krščanski duh kipi iz vaših želja, vaših molitev za pokoj duš pobitih so-trpinov.

Maševal bom za pokoj njihovih duš; pri svetih mašah se bom pa tudi spomni! vseh vas in vaših družin. Vsem dobrotnikom, ki so prispevali za sv. maše, se iz srca zahvaljujem za dar, posebno pa še za misel, ki je vredna več kot poslani ček. Naj vas vse dobri Bog blagoslovi po priprošnjah slovenskih mučencev. Vsem vam želim veselo novo leto, zdravja in veselja in pa krepke slovenske povezanosti.

Ko je pokojni kanonik Dr. Janez Kraljič še živel in bil še nekam pri zdravju, je večkrat prišel v naš farovž. Bil je res dobra družba zame, ne samo zaradi tega, ker je bil moj spiritual v semenišču in bil v Anrasu na Tirolskem, pač pa predvsem, ker je bil dosleden Slovenec, nikak bojazljivec. Pri vsakem sestanku sva se pogovarjala o pobitih domobranci. Bil je ponosen nanje in njihove žrtve. V dno duše je bil prepričan, da jih je Bog k Sebi poklical samo zato, da bo slovenski narod dobil mučence in svetnike. Molil je k njim in se jim priporočal. Dal sem dobremu kanoniku prav. Moramo se priporočati našim poklanim junakom. Svoja mlada življenja so žrtvovali za idejo, za krščansko idejo, in so bili zaradi tega prepričanja pobiti od rdeče zveri. Našim mladim ljudem, ki so bili tu rojeni, moramo prikazati te junake kot ljudi, ki so šli v smrt zaradi ljubezni do domovine in Cerkve. Komunisti jih pač blatijo, saj kaj drugega pač niso zmožni. Sejejo to, kar imajo; razdejanje, smrt in sovraštvo! Ko bodo komunisti začeli lepo govoriti o domobranci in vseh, ki smo se jim uprli v dobi revolucije, bodo prenehali biti komunisti. Bog daj, da bi se spreobrnili in spoznali svojo satansko zablodo! Tudi za spreobrnjenje slovenskih komunistov moramo veliko moliti in njihove duše priporočati slovenskim mučencem. Po priprošnji sv. Štefana, ki je bil prvi ubit za vero v Kristusa, se je ubijalec Savel spreobrnil in postal sv. Pavel!

Pozdravite vse, katerih imena so na Vašem pismu. Vsem vam želim vse dobro. Hvala Vam za tako pozornost.

Vdani,
Mirko Kozina
Januar 1977

München 27.10.1976

Dragi!

Iskrena hvala za Vaše pismo z dne 7. 9. t. l.

Kar se tiče pa tistega kongresa protikomunističnih veteranov emigrantov, ki je bil predviden v Münchenu od 25-27. junija 1976 pa naslednje: najprej je bilo veliko govora, kdo vse se bo tega kongresa udeležil. Že v marcu so razposlali delegatom tiskana povabila, katero Vam prilagam v pismu. Predviden program je bil zanimiv in jaz sem se zelo veselil tega kongresa. Za vsak slučaj sem si nabavil na lastne stroške slovensko zastavo.

Vest o nameravanem kongresu veteranov v Münchenu je zelo razgibala ne samo emigrante, temveč še bolj domače in tuje rdečkarje. Dva

tedna pred kongresom je zahodnonemški zvezni minister za pravosodje nenadoma prepovedal dve hrvaški organizaciji v Zah. Nemčiji. To je bil za prireditelje kongresa veteranov dovolj zaznaven signal, da so nameravani kongres odpovedali.

Pozneje sem zvedel, da so se predstavniki veteranov zbrali v neki münchenski dvorani, kjer so povsem privatno opravili komemoracijo za pobite protikomuniste. O tej zasebni komemoraciji ni poročal noben krajevni list.

Da so komunistične države, ki so bile od nemških komunistov oporzene na ta kongres, pritiskale na nemško vlado, je jasno, nismo pa mislili, da bo nemška vlada tako hitro klonila. So pač socialisti na vladi in to govori zase. Toliko torej o tem nameravanem kongresu, ki se zaradi pritiska vzhodnih držav ni smel javno vršiti. Da so prepovedali prav hrvaške organizacije, pa kaže na to, da je prepoved želel Beograd. Prilagam Vam časopisni izrezek z dne 10. 6. 1976 iz „Tages Zeitung“, ki izhaja v Münchenu, o ukinitvi dveh hrvaških organizacij v Zah. Nemčiji.

Vas prav iskreno pozdravlja

B. P.

DAROVALI SO:

Od 1. 3. 1977 do 15. 4. 1977	Štefanič Jože	500
Za zavetišče škofa dr. Gr. Rožmana:	Matičič Tomaž	500
Krečič Andrej	V spomin na pok. dr. Srečka Baraga:	
Zakrajšek Jože	Štefanič Jože	500
Fink Božo	Bavec Janez	500
Jurše Leopold	V spomin na pok. Karel Mauserja:	
Vandjal Ivo	Markež Jože	2.000
Bavec Janez	Štefanič Jože	500
Tekavec Ivan	Šturm Franc	1.000
Grabnar Jože	V spomin na pok. botra Avgust Potokarja:	
Keršič Rudi	Matičič Tomaž	500
Zupane Mira	V spomin na pok. Franc Vitriha:	
Liga žena-Mati San Martin prodaja butare in pirhev na cvetno nedeljo 3. 4. 1977 v zavetišču ...	Bavec Janez	500
Rev. škrbec Jože, cerkvena nabirka pri sv. maši 3. 4. 1977 v zavetišču	Ob obletnici smrti Franc Prešerna: Tomažević Ivanka	1.000
V spomin na pok. Ignacij Frančiča:	(v dolarjih)	
Blejec Ema	Palčič Ivan, Kanada	20
Pangos Ludvik	Tiskovni sklad gl. Tabor:	
	Znidaršič Janko	200
	N. N., R. Mejía	800

ZAVETIŠČE DR. GREGORIJA ROŽMANA

Ker se gradnja prvega dela Zavetišča dr. Gregorija Rožmana bliža h koncu, obveščamo vse rojake, ki bi imeli namen priti vanj, da se prijavijo odboru pismeno, na naslov: Asociación dr. Gregorio Rožman, Ramón L. Falcón 4158, Capital. V začetku bomo sprejeli le 8 oseb. Dogotovljenih bo prav toliko sob (vsaka z lastno kopalnico), jedilnica, kuhinja, ambulanta in stanovanje za sestre. Vsi prostori so centralno kurjeni. Z dograditvijo tega prvega dela pa naš cilj še nikakor ni dosežen. Naslednja stopnja (17 sob), za kar ponovno prosimo: brat, spomni se brata!

Odbor.

V S E B I N A

Con ideales limpios	81
S čistimi ideali	82
General Leon Rupnik — šolstvo na Primorskem	83
Z resnico nad rdeče laži (Neko)	87
Pred razpadom domobranstva (Stane Buda)	103
Naši možje	106
Trpki spomini (Dimitrij Jeruc)	109
Iz društev	115
Kočevje (D. Jeruc)	120
Mnenja in vrenja	121
Misijonar Majcen opisuje svoj izgon (Rev. dr. F. Blatnik)	122
Naši mrtvi	125
Upravna reforma, ali zakrivanje zločina (F. Slak)	125
Za beležnico	127
Iz pisem	127
Darovali so	III

Correo
 Argentino
 Sucursal
 J. L. Suárez
 (B. A.)

TARIFA REDUCIDA
 Concesión Nº 2126

FRANQUEO PAGADO
 Concesión Nº 2619